

Jaarverslag 2017

Instituut Fysieke Veiligheid
Bestuurs- en directieondersteuning
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.ifv.nl
info@ifv.nl
026 355 24 00

Colofon

Titel:	Jaarverslag 2017
Datum:	8 juni 2018
Status:	definitief

Voorwoord

Het IFV heeft in 2017 belangrijke stappen gezet in zijn ambitie om een toonaangevend en toekomstbestendig kennisinstituut te zijn voor de veiligheidsregio's en hun partners.

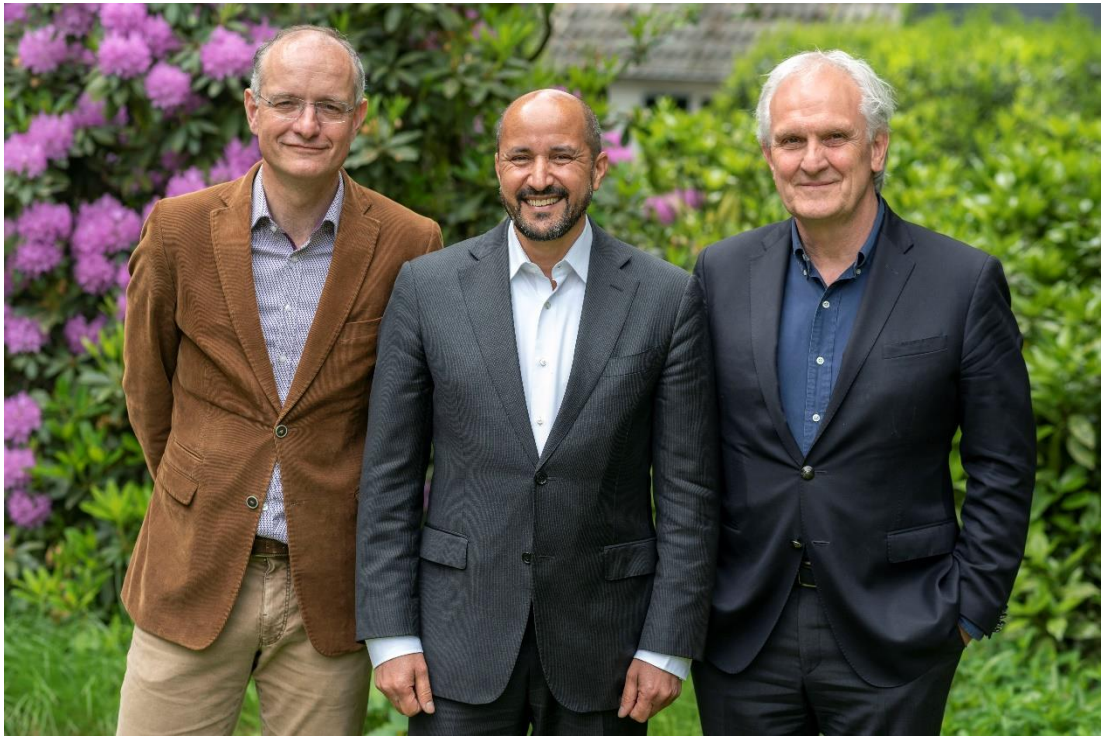
In hoofdstuk 1 van dit jaarverslag 2017 geeft de directie een korte toelichting op de belangrijkste zaken gedurende het verslagjaar. Hoofdstuk 2 omvat het verslag van het bestuur IFV. Vervolgens schetsen wij de resultaten van het instituut aan de hand van drie financieringsstromen, die samenhangen met de taken en opdrachten die het IFV uitvoert. Het onderscheid in deze geldstromen bevordert de transparantie en verantwoording naar onze opdrachtgevers en financiers. Zo wordt onderscheid gemaakt in wettelijke taken, opgedragen werkzaamheden voor de veiligheidsregio's en contractactiviteiten voor derden. Gescheiden verantwoording van deze drie geldstromen laat zien dat er geen sprake is van kruissubsidiëring. Consequentie van deze wijze van verantwoorden is wel dat toelichtingen op bijvoorbeeld onderzoek of opleidingen op meerdere plaatsen staan, omdat er opleidingen en onderzoek zijn die met rijksbijdrage worden gefinancierd (wettelijke taken), maar ook die door de veiligheidsregio's worden betaald (opgedragen werkzaamheden). Deze versie van het jaarverslag is vooral gericht op de jaarlijkse verantwoording. Op onze website treft u een publieksversie aan in de vorm van 'highlights' over 2017.

Deze opzet van het jaarverslag heeft als doel om vanuit het IFV de samenhang in de uitvoering van onze werkzaamheden voor de veiligheidsregio's, de agenda van het Veiligheidsberaad en de strategische visies van de managementraden maximaal inzichtelijk te maken. Door de resultaten per financieringsstroom toe te lichten kunnen wij een integraal en herkenbaar overzicht geven van de in 2017 geleverde producten en diensten aan onze opdrachtgevers.

Dankzij de inspanningen, betrokkenheid en motivatie van onze medewerkers zijn wij erin geslaagd om in 2017 de in het jaarverslag toegelichte resultaten te bereiken. Ik ben allen hiervoor veel dank verschuldigd.

Ik nodig u graag uit om dit jaarverslag te lezen en kennis te nemen van de resultaten over 2017.

L.C. Zaal
Algemeen directeur

V.l.n.r.: de burgemeesters Van Veldhuizen, Marcouch en Broertjes

Sinds 26 maart 2018 bestaat het dagelijks bestuur van het IFV uit de burgemeesters Pieter Broertjes, Ahmed Marcouch en Onno van Veldhuizen (voorzitter).

De Wet veiligheidsregio's bepaalt dat het bestuur van het IFV bestaat uit de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur benoemt uit zijn midden een voorzitter en een dagelijks bestuur. De voorzitter van het algemeen bestuur is tevens voorzitter van het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat op basis van het bestuursreglement uit drie leden.

Kerncijfers 2017

	2017	2016
1. Baten	€ 52.870.000	€ 49.718.000
2. Som der lasten	€ 52.183.000	€ 49.449.000
3. Saldo van baten en lasten	€ 1.390.000	€ 358.000
4. Balanstotaal	€ 58.122.000	€ 56.959.000
5. Eigen vermogen als percentage van totaal vermogen	31%	29%
6. Aantal FTE eigen personeel (incl. IE Beheer B.V.)	266	250
7. Aantal uitgevoerde onderzoeken	84	62
8. Congressen		
- Aantal congressen	49	46
- Aantal congresdeelnemers	5.599	5.926
9. Opleidingen, bijscholingen en trainingen		
Aantal cursistonderwijsdagdelen (aantal deelnemers aan cursussen maal de lengte van de opleiding in dagdelen)	42.176	32.353
10. Brandweerkleding		
- Aantal stuks kleding geleverd	100.275	98.000
11. Examens		
- Aantal examens	3.804	3.542
- Aantal kandidaten	16.835	16.188
- Aantal geslaagden kandidaten	13.152	12.895
12. Infopunt Veiligheid		
- Aantal vragen	800	1.255

Inhoud

	Voorwoord	3
1	Directieverslag	8
2	Verslag van Bestuur IFV	14
3	Wettelijke taken (art. 68)	15
3.1	Opleidingen	15
3.2	Examens	16
3.3	Onderzoek en onderwijscontent	16
3.4	Kennisuitwisseling	18
3.5	Kennisborging	19
3.6	Toezicht en examinering	19
3.7	Materieel en procurement	19
4	Gemeenschappelijke werkzaamheden (art. 69)	22
4.1	Onderwijs en onderzoek	22
4.2	Leiderschap: leiderschapsontwikkeling	26
4.3	Materieel en procurement	26
4.4	Programma Informatievoorziening	27
4.5	Bestuursondersteuning	29
4.6	Ondersteuning RBC en RDVR	30
4.7	Ondersteuning Landelijk Netwerk Bevolkingszorg en Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg	31
5	Taken voor derden (art. 70)	32
5.1	Onderwijs en onderzoek	32
5.2	Materieel en procurement	33
5.3	Kennisevents	33
5.4	Informatievoorziening	34
5.5	LMO	34
6	Jaarrekening	36
6.1	Enkelvoudige jaarrekening	36
6.2	Geconsolideerde jaarrekening	57
7	Overige gegevens	69
7.1	Controle verklaring van de onafhankelijke accountant	69
8	Bijlagen	72
8.1	Samenstelling bestuur en management per 31-12-2017	73
8.2	Congressen en bijeenkomsten 2017	75
8.3	Onderzoeken 2017 in opdracht	76
8.4	Onderzoeken in eigen beheer	77
8.5	Kennisdocumenten	78
8.6	Brandweeracademie Onderwijs	79

8.7	GHOR academie	80
8.8	Crisismanagement Academie	81
8.9	Academie voor Talent en leiderschap Veiligheidsregio's	82
8.10	Infopunt Veiligheid	83
8.11	Bureau TEC	84
8.12	Examens	85
8.13	Bezettingsoverzicht eigen personeel per 31-12-2017	86
8.14	Samenstelling personeel	90
9	Afkortingen	91

1 Directieverslag

Inleiding

In 2017 zijn de volgende zaken gerealiseerd.

Operationele resultaten

1. Stijging van het aantal cursistdagdelen in 2017 voor het gehele IFV van 30% ten opzichte van 2016.
 - Bij de Crisismanagement Academie is dit een stijging van 50% ten opzichte van 2016.
 - Bij de Brandweeracademie bedraagt de stijging 20%.
2. Ingrijpende actualisatie van de leergang Officier van Dienst.
3. Succesvolle afronding van de 50^e voltijdsofficiersopleiding en voorbereiding voor de 51^e voltijdsofficiersopleiding in 2018 met 24 deelnemers.
4. De Brandweeracademie heeft samen met de veiligheidsregio's een start gemaakt met het inrichten van een landelijke docentenpool, waarbij docenten op basis van detachering ingezet worden.
5. Het IFV heeft ten opzichte van 2016 36% meer onderzoeken uitgevoerd binnen de lectoraten Brandweerkunde, Brandpreventie, Crisisbeheersing en Transportveiligheid.
6. De kennisfuncties voor de regio's op het gebied van inkoop, arbeidsveiligheid, voorrangsvoertuigen en natuurbranden zijn verbeterd.
7. De landelijke agenda brandweezorg en de uitvoeringsagenda voor Brandweer Nederland zijn voorbereid en vastgesteld voor de periode 2018 tot en met 2022 en geïntegreerd in de onderzoeksprogramma's van het IFV.
8. Versterking rol van het IFV op het gebied van informatievoorziening door afsluiten contracten met Rijkswaterstaat, Waterschappen en GHOR regio's en het verder invullen en uitwerken van de vijf speerpunten van het programma informatievoorziening
9. Afronding projecten van de Strategische Agenda conform planning in juli 2017.

Processen en organisatie

In 2017 zijn er op het gebied van de organisatie van het IFV en in de processen van het IFV de volgende verbeteringen gerealiseerd:

- Voorbereiding van de invoering van de nieuwe governance met ingang van 1-1-2018 met een dagelijks bestuur van drie leden en een algemeen bestuur IFV waarvan de voorzitter tevens de voorzitter van het DB IFV is. Vanwege de knip is de voorzitter van het Veiligheidsberaad een andere persoon dan de voorzitter van het AB IFV.
- De invoering van selfservicefaciliteiten voor HR-processen zoals declareren, inzien loonstroken en beheren van gegevens.
- Het inkopen van meerdere diensten, waarbij aan de EU-aanbestedingsrichtlijnen wordt voldaan en de meest effectieve en efficiënte oplossingen voor het IFV worden gerealiseerd.
- Het verbeteren van projectmatig werken door deelname van een fors aantal medewerkers en leidinggevendenden aan incompany-cursussen en het hanteren van de werkinstructies en formats voor projectmatig werken.
- Voorbereiden van de invoering van de nieuwe organisatiestructuur per 1-1-2018.

- Voorbereiding van de aanleg van het nieuwe parkeerterrein op de locatie Arnhem (realisatie in periode mei-augustus 2018).

Baten

De baten van het IFV (exclusief NIBHV B.V. en IE Beheer B.V.) bedroegen in 2017 € 52,9 miljoen. Daarnaast is voor een bedrag van € 7,6 miljoen aan wettelijke taken uitgevoerd die zijn gefinancierd uit de rijksbijdrage waarbij niet het IFV, maar het ministerie van JenV de contractpartij is. Dit betreft:

- Het contract met Siemens voor het beheer van het Waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS);
- De contracten met de leveranciers voor de Nood Communicatievoorziening (NCV);
- De contracten voor het beheer van het politiematerieel.

Hierdoor is dit bedrag, hoewel het als rijksbijdrage is besteed, niet als omzet en kosten in de enkelvoudige staat van baten en lasten van het IFV opgenomen. Uiteraard zijn deze bestedingen wel verantwoord in het overzicht Rijksbijdragen, incidentele bijdragen en regionale bijdragen zoals dat op pagina 66 en 67 van het jaarverslag is opgenomen.

Saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten over 2017 bedroeg € 1.390.000.

1. Bedrijfsresultaat	€ 687.000
2. Financiële baten en lasten	-€ 4.000
3. Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	€ 683.000
4. Bijzondere baten en lasten	€ 50.000
5. Aandeel in het resultaat IE beheer B.V.	€ 83.000
6. Aandeel in het resultaat NIBHV B.V.	€ 574.000
Totaal saldo van baten en lasten	€ 1.390.000

Het resultaat van het NIBHV na belasting over 2017 bedroeg € 737.732. Het IFV-aandeel in het resultaat van deze deelneming (77,78%) bedroeg € 574.000. Daarnaast bedroeg het resultaat van de 100% deelneming IE Beheer B.V. € 83.000. De andere aandeelhouder van het NIBHV is het Oranje Kruis.

Bij de oprichting van het IFV heeft het toenmalige ministerie van Veiligheid en Justitie de boedel aan rijksbreed materieel die het NIFV al beheerde, in eigendom overgedragen aan het IFV. De afgelopen jaren heeft het IFV in overleg met het veld afspraken gemaakt over de wijze waarop deze boedel vervangen dient te worden. Dit is opgenomen in een vervangingsplan waarbij een voorziening vervanging materieel is gevormd waaraan jaarlijks € 3,0 miljoen wordt toegevoegd met als doel om de jaarlijkse vervangingsinvesteringen te kunnen betalen.

Voor een gedetailleerde toelichting op de baten en lasten wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening.

Kasstroom, investeringen en financiering

De kasstroom uit operationele activiteiten kwam in 2017 uit op € 1,4 miljoen. De investeringen gedurende het verslagjaar bedroegen € 1,6 miljoen. Voor een overzicht van deze investeringen wordt verwezen naar de toelichting op de balans van de materiële en immateriële vaste activa.

Solvabiliteit en liquiditeit

Het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen bedroeg ultimo 2017 31% (2016: 29%). De Current Ratio (vlottende activa gedeeld door vlottende schulden en voorzieningen), een maatstaf voor de liquiditeit, was in 2017 1,08 (2016: 1,03). Deze waarden geven aan dat het IFV een financieel gezonde organisatie is.

Vrij besteedbaar vermogen

Bij de voorbereiding van de oprichting van het IFV is door adviesbureau Berenschot een onderzoek gedaan naar de minimaal benodigde solvabiliteit voor een ZBO als het IFV. De solvabiliteit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen en kan gezien worden als een goede indicator voor het weerstandsvermogen van een organisatie.

Met solvabiliteit wordt aangegeven in hoeverre de organisatie haar financiële verplichtingen aan verschaffers van vreemd vermogen kan nakomen met behulp van alle activa. De solvabiliteit is in feite de buffer om risico's mee op te vangen. Een organisatie met hoge risico's heeft behoefte aan een hogere solvabiliteit dan een organisatie met lage risico's. Een goede solvabiliteit draagt bij aan de financiële gezondheid van een organisatie. De minimaal benodigde solvabiliteit verschilt echter tussen organisaties en is afhankelijk van de risico's die de organisatie loopt.

De solvabiliteit kan worden uitgedrukt in een ratio. Als de ratio laag is, dan heeft het IFV weinig financiële flexibiliteit en kunnen tegenvallers niet goed worden opgevangen. Een hoge ratio betekent dat het IFV financieel gezien zijn risico's kan opvangen. Een financieel gezonde organisatie heeft een solvabiliteit, waarbij het eigen vermogen en het totale vermogen met elkaar in balans zijn.

Berenschot adviseert een minimaal benodigde solvabiliteit voor het IFV van 25%. Met een solvabiliteit in 2017 van 31% voldoet het IFV aan deze norm.

Ook het absolute bedrag van € 17,8 miljoen aan eigen vermogen lijkt een voldoende buffer om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Echter, dit vermogen is slechts voor een deel vrij besteedbaar.

Bij het IFV worden elk jaar eventuele bedrijfsrisico's gedetecteerd. De belangrijkste risico's van het IFV hebben betrekking op:

- wijzigingen in de organisatie van het IFV: € 2,0 miljoen.
- bedrijfsrisico's als gevolg van veranderende marktomstandigheden: € 1,3 miljoen.

Binnen het eigen vermogen is hiervoor een bestemde reserve Bedrijfsrisico's van € 3,3 miljoen gevormd.

Daarnaast zijn de volgende delen van het eigen vermogen niet vrij besteedbaar:

1. De wettelijke reserve van € 1,4 miljoen.

Het IFV heeft een verplichte wettelijke reserve als tegenhanger van de boekwaarde van de geactiveerde ontwikkelkosten voor de nieuwe E-Synergy omgeving (het ERP-systeem waarmee de werkprocessen van het IFV worden ondersteund), het nieuwe HR-systeem en de gebruikersinterface voor LCMS.

2. Het bestemmingsfonds brandweerkleding van € 0,595 miljoen.

Het IFV verzorgt voor Brandweer Nederland de levering van brandweerkleding (uniformkleding, kazernekleding en sportkleding). Het IFV hoeft op de verkoop van deze

brandweerkleding geen winst te maken, maar mag er ook geen verlies op maken. Aangezien de verkoopaantallen slecht voorspelbaar zijn, is afgesproken om een reserve te vormen bij het IFV om tegenvallers te kunnen opvangen zonder direct de tarieven te hoeven aanpassen. Over 2017 heeft het IFV een resultaat geboekt op de verkoop van brandweerkleding van € 0,28 miljoen. Dit resultaat is toegevoegd aan het bestemmingsfonds brandweerkleding.

Andere risico's zijn:

- langdurig uitval door ziekte van medewerkers;
- onvrijwillige beëindigingen van dienstverbanden;
- indexering van kosten wordt onvoldoende doorberekend in de tarieven van de geleverde diensten;
- hanteren van 'verdienmodellen' voor de uitvoering van opgedragen gemeenschappelijke werkzaamheden waarbij het risico voor rekening van het IFV is (verkoop brandweerkleding, netcentrisch werken).

Ter afdekking van bepaalde risico's heeft het IFV verschillende verzekeringen afgesloten voor gebouwen, aansprakelijkheid, schade aan materieel en personeel gerelateerde verzekeringen. Het risico veroorzaakt door ziekteverzuim is niet verzekerd.

Financiële instrumenten

In het Treasury Statuut van het IFV is vastgelegd dat het IFV niet belegt in effecten, obligaties of andere risicovolle waarden. Het IFV sluit alleen valutatermijncontracten af ter dekking van wisselkoersrisico's. In 2017 is hiervan geen gebruik gemaakt. Anders dan kortlopende schulden en vorderingen heeft het IFV geen financiële instrumenten.

Onderzoek en ontwikkeling

Het IFV houdt zich als kennisinstituut intensief bezig met onderzoek en kennisontwikkeling. De resultaten hiervan worden onder andere gebruikt voor het aanpassen van de les- en leerstof van het IFV naar de meest recente inzichten. Ook wordt deze kennis gedeeld door het geven van bijscholing en congressen en door vraagbeantwoording vanuit het Infopunt Veiligheid. In de hoofdstukken 3 t/m 5 en in de bijlagen is informatie opgenomen over de aard van de onderzoeks- en ontwikkelingswerkzaamheden.

Financiële ontwikkelingen en begroting/werkplan 2018

Op 16 december 2016 heeft het algemeen bestuur IFV het jaarplan en de begroting 2018 vastgesteld. Enkele belangrijke kengetallen uit dit jaarplan voor 2018 (excl. NIBHV en IE Beheer B.V.) zijn:

bedragen in duizenden euro's		
	Realisatie 2017	Begroting 2018
Omzet	52.869	50.701
Kosten	52.172	50.402
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	697	299

Voor het NIBHV is de verwachting dat voor 2018 het resultaat circa 20% lager is dan in 2017.

Het IFV combineert conform de Wet veiligheidsregio's drie geldstromen die samenhangen met de taken en werkzaamheden die het IFV uitvoert. Het onderscheid in deze geldstromen bevordert transparantie en verantwoording naar opdrachtgevers en financiers. Zo wordt

onderscheid gemaakt in wettelijke taken, uitvoering van opgedragen werkzaamheden voor veiligheidsregio's en contractactiviteiten voor derden. De gescheiden verantwoording van deze drie taken voorkomt kruissubsidiëring tussen de drie geldstromen.

Het IFV heeft in de periode 2014-2018 te maken met een door de minister van VenJ opgelegde taakstelling op de gehele rijksbijdrage van 3% in 2014, die oploopt tot 11% in 2018. Afgezet tegen het besteedbaar deel uit de rijksbijdrage bedraagt de taakstelling ca. 22%. Deze taakstelling leidt in 2018 tot een verlaging van € 3,0 miljoen in de jaarlijkse rijksbijdrage (ten opzichte van 2013). In het jaarplan 2018 zijn de effecten van deze bezuinigingen verwerkt.

Gemeenten en veiligheidsregio's staan ook voor bezuinigingen en subsidiekortingen vanuit het Rijk. Het IFV wil hieraan tegemoet komen door waar mogelijk de dienstverlening aan de veiligheidsregio's uit te breiden. Door het uitvoeren van méér werkzaamheden voor de regio's wordt de efficiency vergroot wat leidt tot een besparing van kosten voor de gemeenten en regio's. Door samen met de veiligheidsregio's meer gemeenschappelijke werkzaamheden uit te voeren, nemen ook de uniformiteit en standaardisering toe, worden de vergelijkbaarheid en kwaliteit vergroot en ontstaat er meer eenheid tussen de regio's. Dit vraagt wel om een gezamenlijke verantwoordelijkheid tussen de veiligheidsregio's en het IFV. Door op deze wijze samen te werken ontwikkelt het IFV zich als dé ondersteunende organisatie voor de veiligheidsregio's en kan er gericht worden geïnvesteerd in ontwikkelingen binnen het domein van de fysieke veiligheid.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Na de ondertekening van het manifest Maatschappelijk verantwoord inkopen op 8 december 2016 heeft het IFV een aantal belangrijke stappen gezet. Conform ISO20400 is duurzaamheid geïntegreerd in het inkoopbeleid, de inkoopstrategie en de inkoopprocessen van de organisatie. De website van het IFV is inmiddels voorzien van informatie over duurzaam ondernemen en inkopen. Conform het actieplan zijn in de aanbesteding 'Duurzame ambulancekleding' internationale sociale voorwaarden meegenomen als gunningscriterium evenals tenminste 50% gerecyclede en/of biologische katoen en/of polyester. Bovenop de bovenstaande onderdelen is een Life Cycle Assessment (LCA) meegenomen als gunningscriterium om de milieubelastende effecten op CO₂, energie en water in kaart te brengen en hiermee de aanbieders te stimuleren om dit zo laag mogelijk te houden.

Het aantal deelnemende veiligheidsregio's en het IFV aan de retouurstroom overtollige brandweerkleding is gestegen naar 21. Naast deze stijging in het aantal deelnemers is ook de scope van de retouurstroom uitgebreid met een pilot voor het inleveren van sportschoenen die gerecycled worden voor onder meer sportvloeren en vloeren voor speeltuinen. Eind 2017 is begonnen met het uitwerken van deze pilot die begin 2018 is uitgerold.

In de uitgevoerde aanbesteding catering is social return meegenomen (5% van de opdrachtsom). Er is geëist dat minimaal 50% van de producten van het assortiment biologisch en duurzaam is gedurende het hele jaar en looptijd van de overeenkomst.

Award voor duurzaam aanbesteden

Op 17 oktober 2017 heeft het IFV tijdens de uitreiking van de Procura+ Awards 2017 in Tallinn (Estland) een award gewonnen in de categorie Duurzame aanbesteding van het jaar. Procura+ is een netwerk van Europese publieke organisaties dat zich sterk maakt voor een duurzame en innovatieve manier van inkoop.

De aanbesteding ging over de aanschaf van sportkleding en kazernekleding voor de brandweer met een waarde van € 4,5 miljoen. Alle kleding wordt inmiddels geproduceerd van gerecycled polyester en biologisch geteeld katoen.

In het rapport prees de jury het IFV voor de voorbeeldrol die het speelt in de inkoop van duurzaam textiel. Door samen te werken met andere partners en een gedegen marktonderzoek uit te voeren kon het IFV goed bepalen wat de mogelijkheden waren.

Huisacademie

Op 1 januari 2017 is de IFV Huisacademie gestart, een 'virtuele organisatie' met een breed aanbod van opleidingen gericht op vakinhoudelijke kennis, vaardigheden en persoonlijke effectiviteit van medewerkers. De effecten en te behalen resultaten daarvan worden zichtbaar in de praktijk. De activiteiten zijn verankerd in het HR-beleid. 59 medewerkers hebben aan een training deelgenomen. Op basis van de bevindingen is een plan uitgewerkt voor de volgende ontwikkelingstap voor de IFV Huisacademie in 2018.

Arnhem, 8 juni 2018

L.C. Zaal

Algemeen directeur

2 Verslag van Bestuur IFV

Het bestuur IFV is verantwoordelijk voor het instituut en bewaakt de continuïteit van de organisatie. Het bestuur benoemt de directie die de dagelijkse leiding heeft over het IFV. Het bestuur stelt bij reglement regels vast over de inrichting en de werkwijze van het IFV en nadere regels over de taken en bevoegdheden van de directie.

Het bestuur stelt jaarlijks vast: een begroting van de inkomsten en de uitgaven voor het daaropvolgende kalenderjaar, een meerjarenraming van de inkomsten en uitgaven voor de daarop volgende vier kalenderjaren en de rekening en verantwoording van de inkomsten en uitgaven van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Deze behoeven de goedkeuring van de minister van JenV.

Het bestuur stelt daarnaast een jaarverslag op van de werkzaamheden, het gevoerde beleid in het algemeen en de doelmatigheid en doeltreffendheid van zijn werkwijze in het bijzonder in het afgelopen kalenderjaar.

Het dagelijks bestuur IFV heeft in 2017 zes vergaderingen gehouden. In deze vergaderingen zijn onder meer de volgende onderwerpen behandeld:

- Jaarrekening 2016;
- Financieel verslag 1^e, 2^e en 3^e kwartaal 2017;
- Forecast 2017;
- Jaarplan 2018;
- Strategische onderwerpen (zoals governance IFV en relatie IFV met Veiligheidsberaad).

Het algemeen bestuur heeft drie vergaderingen gehouden. In deze vergaderingen zijn onder meer de volgende onderwerpen behandeld:

- Vaststelling Jaarverslag en Jaarrekening 2016 IFV;
- Bespreking Jaarplan IFV 2018 (vastgesteld in het AB IFV van 15 december 2017).

Arnhem, 8 juni 2018

G.O. van Veldhuizen

Voorzitter algemeen en dagelijks bestuur IFV

3 Wettelijke taken (art. 68)

Wettelijke taken (bedragen in duizenden euro's)		Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017
Opleidingen	Leergangen brandweermanagement	2.724	2.713	2.710	3.177
	MCPM	338	432	350	401
Examens	Examens	2.910	3.249	2.500	3.775
Onderzoek & onderwijscontent	Onderzoek en contentontwikkeling (incl. kenniscentra, kwalificatiedossiers en bevolkingszorg)	3.687	4.302	4.353	4.333
Kennisuitwisseling	Kennisuitwisseling (o.a. Kennisplein)	893	780	1.050	1.136
Kennisborging	Kennisborging	649	650	608	577
Toezicht examinering	Bureau Toezicht Examinering en Certificering	266	417	374	472
Materieel & procurement	Materieel en materieel beheer brandweer	2.537	1.224	569	1.268
	Bovenregionale voorzieningen (SO/GO)	740	2.369	3.060	1.401
	Standaardisatie	1.169	240	560	957
	Inkoopsamenwerking	1.538	1.793	1.200	1.152
	Beheer GNK, implementatie GGB	1.675	1.059	625	571
	Beheer Landelijk Logistieke Voorraad	179	358	260	417
	Beheer USAR.NL	2.126	1.854	1.854	2.388
	Beheer WAS	3.574	3.390	3.600	3.412
	Beheer NCV	1.216	1.215	1.300	1.265
	Beheer politiemiddelen/politie striping	5.197	4.347	4.150	4.378
	Diverse opdrachten vanuit ministeries/ overheden	833	998	520	290
	Dotatie aan voorziening vervanging materieel	4.392	3.096	3.096	2.961
Totaal besteding		36.643	34.486	32.739	34.333
Financiering wettelijke taken		Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017
Rijksbijdrage Algemeen		26.095	24.000	25.015	23.906
Rijksbijdrage Algemeen voorgaande jaren			113	550	217
Rijksbijdrage/ Facturen aan politie		5.197	4.338	4.150	4.378
Rijksbijdrage politie voorgaande jaren		0	-57	0	0
Facturen overig		5.351	6.092	3.298	5.832
Totaal		36.643	34.486	33.013	34.333
Waarvan geen omzet omdat VenJ de contractpartij is		Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017
WAS/NCV		4.340	4.136	4.441	4.134
Beheer Politiemiddelen		4.429	3.782	3.559	3.420
Totaal Ven J contractpartij		8.769	7.918	7.999	7.555
Subtotaal Omzet		27.874	26.568	24.739	26.778

3.1 Opleidingen

Leergangen brandweermanagement

In 2017 zijn er twaalf leergangen Brandweermanagement van start gegaan, waarvan er acht doorlopen in 2018. Daarnaast liepen zeven in 2016 gestarte leergangen door in 2017. Het aantal cursistonderwijseenheden is in 2017 25% hoger dan in 2016. In dit aandeel speelde de nieuwe voltijdsopleiding Brandweerofficier een belangrijke rol. De tevredenheid van deelnemers aan de leergangen (op basis van evaluaties) blijft hoog en het rendement ervan voldoet ruim aan de gestelde normen.

Op basis van de evaluaties met deelnemers, opdrachtgevers en de werkveldadviescommissie Brandweer is de leergang Officier van Dienst ingrijpend aangepast en geactualiseerd. Hierbij zijn de eerder verwerkte inzichten uit het onderzoek naar mindfulness en commandovoering geborgd.

De 50^e voltijdsopleiding Brandweerofficier omvatte het gehele jaar 2017. Tussentijds zijn met de deelnemers en hun werkgevers evaluatiemomenten gehouden. De tussentijdse resultaten waren erg positief. Alle deelnemers hebben het jaar 2017 afsloten met alle tot dan

toe te behalen diploma's. Dit resultaat in combinatie met de behoefte vanuit de veiligheidsregio's heeft ertoe geleid dat in 2017 voldoende aanmeldingen zijn opgehaald om in 2018 met 24 deelnemers een 51^e voltijdopleiding te starten.

De Brandweeracademie heeft samen met de veiligheidsregio's een start gemaakt met het inrichten van een landelijke docentenpool, waarbij docenten op basis van detachering ingezet worden. Daarbij zijn er 23 docenten geworven en bijgeschoold op inhoud en didactiek.

Zie bijlage 8.6 voor een overzicht van gestarte en afgeronde leergangen in 2017.

3.2 Examens

In 2017 zijn iets meer (7%) examens afgenomen dan in 2016. Het aantal examens voor brandweer- en GHOR-opleidingen is stabiel gebleven. Bij de bevolkingszorg- en multi-opleidingen is een substantiële stijging van de examens te zien. De toename van examens bij de multi-opleidingen is te verklaren, doordat dat deze multi-functies steeds vaker door niet-brandweerpersoneel worden ingevuld en dit personeel specifiek multi worden opgeleid en geëxamineerd. Bij bevolkingszorg wordt de stijging veroorzaakt door de extra aandacht voor de nieuwe functies bevolkingszorg en bijbehorende kwalificatiedossiers in de veiligheidsregio's.

3.3 Onderzoek en onderwijscontent

Lectoraten Brandweerkunde en Brandpreventie

Vanuit de lectoraten Brandweerkunde en Brandpreventie is in 2017 kennis gegenereerd en gedeeld op het gebied van commandovoering (database en rapportage grootschalig optreden, actie-onderzoek commandovoering, rapport mindfulness) en de verdere uitwerking van het kwadrantenmodel (offensief buiten, defensief buiten). Vijf jaar onderzoek naar de offensieve binneninzet heeft een praktisch handelingsperspectief opgeleverd voor de praktijk. Het is met name bedoeld om repressief leidinggevend te ondersteunen bij hun keuze voor het al dan niet toepassen van de offensieve buiteninzet bij gebouwbranden. De onderzoeken naar fatale woningbranden zijn gecontinueerd.

Uit onderzoek naar de effecten van zelfdovende sigaretten op brandveiligheid is naar voren gekomen dat zelfdovende sigaretten een beperkte rol spelen bij de reductie van het aantal doden bij brand door roken. Hiervoor zijn meerdere maatregelen nodig, gericht op de combinatie van de ontstekingsbron (de sigaret) en het voorwerp dat ontbrandt (zoals meubilair). In samenwerking met Brandweer Nederland hebben we het boek 'Trends om van te leren' gepubliceerd. Dit boek bevat praktijkcasussen over brandonderzoek en biedt handvatten voor verdere bespreking in ploegverband.

Lectoraat Transportveiligheid

Het lectoraat Transportveiligheid heeft in 2017 verder invulling gegeven aan de speerpunten van samenwerking tussen ketenpartners (waaronder publiek-private samenwerking) en veiligheidsconsequenties van innovaties in de transportsector. De kennisontwikkeling lag met name op het gebied van alternatieve brandstoffen en tunnelveiligheid. Ook heeft het lectoraat geadviseerd over enkele grotere infrastructurele projecten (weg en spoor) en heeft

het een belangrijke rol verworven bij de voorbereiding op de consequenties en implementatie van de nieuwe Omgevingswet in de veiligheidsregio's. Kennis vanuit het lectoraat werd met name gedeeld in netwerken en vakgroepen, opleidingen en publicaties.

Lectoraat Crisisbeheersing

In 2017 heeft het lectoraat Crisisbeheersing zijn vijfde jaarboek 'Lessen uit crises en mini-crises 2016' uitgebracht. Centraal thema hierin is het belang van continuïteit ofwel de zorg van de overheid om de dagelijkse gang van zaken na een incident weer zo snel mogelijk door te laten gaan. Dit kwam onder meer tot uiting na de terroristische aanslagen in Brussel, het stuwincident bij Grave en de hagelstorm in Zuidoost-Brabant. Daarnaast is er in het jaarboek aandacht voor het omgaan met maatschappelijke en politieke onrust, de rol van veiligheidsregio's en burgers, de betekenis van bevolkingszorg en de juridische en financiële verwikkelingen die na (mini-)crises volgen.

In 2017 is ook het handboek 'Basisinformatie regionale crisisbeheersing' gepubliceerd en de handreiking 'Veerkrachtig omgaan met aanslagen: een advies voor bestuurders'. In de handreiking wordt ingegaan op de lessen die lokale bestuurders kunnen trekken uit aanslagen die internationaal hebben plaatsgevonden.

Kenniscentrum Arbeidsveiligheid

Het Kenniscentrum Arbeidsveiligheid heeft met andere kennisinstituten vervolgonderzoek verricht naar de vervuiling van persoonlijke beschermingsmiddelen, de verschillende blootstellingsroutes van gevaarlijke stoffen en de functie van de huidbarrière onder invloed van hitte en afsluiting bij brandweermensen. Deze onderzoeken worden in 2018 afgerond en leiden tot verfijning van de handelingsperspectieven op het gebied van schoner werken. Het kenniscentrum heeft daarnaast onderzoek gedaan naar een standaardmodel voor uitrukkleding, de evaluatie afgerond van het periodiek preventief medisch onderzoek en een bijdrage geleverd aan (inter)nationale normontwikkeling en de ontwikkeling van een methodiek voor risico-inventarisatie en -evaluatie (RIE).

Kenniscentrum Natuurbranden

De landelijke visie Samen werken aan natuurbrandbeheersing wordt gerealiseerd door middel van achttien projecten, waarvan er tien in 2017 zijn gestart. Het Kenniscentrum Natuurbranden heeft dit ondersteund door kennisontwikkeling en projectleiding.

In oktober 2017 heeft het kenniscentrum met de Stephen F. Austin State University (SFA) uit Texas een wetenschappelijk artikel gepubliceerd over de ontwikkeling van de brandstofmodellen die ten grondslag liggen aan het natuurbrandverspreidingsmodel (NBVM). Bij meerdere incidenten is het NBVM ingezet om te kunnen leren van incidenten en berekeningen in het model te kunnen valideren.

Als vervolg op het traject Small Business Innovation Research uit 2016 met betrekking tot satellietdata en vegetatiekaarten is met het team Innovatie van het ministerie van JenV het project 'Early warning bij natuurbranden' opgestart. Dit project moet leiden tot betere preventieve maatregelen vanuit de brandweer en natuurbeheerders.

Kenniscentrum Voorrangsvoertuigen

Het Kenniscentrum Voorrangsvoertuigen richt zich op de verbetering van de veiligheid en de doorstroming tijdens het rijden met voorrangsvoertuigen met optische en geluidsignalen. Om inzicht te krijgen in het huidige kennisniveau en rijgedrag van de chauffeurs is er onderzoek gedaan naar de vakbekwaamheid van voorrangsvoertuigbestuurders in Nederland. In 2017

is ook onderzoek verricht naar de ongevallen met voorrangsvoertuigen over de jaren 2014-2015 en is het vijfjarig overzicht (2010-2015) gepubliceerd.

In het 'Overzicht van verkeersbevoegdheden bij gebruik van vrijstellingen' zijn alle verkeersbevoegdheden van bestuurders van voorrangsvoertuigen gebundeld. Het overzicht kan door bestuurders van ambulance- en brandweervoertuigen worden gebruikt als een snelle informatiecheck.

Kennisprogramma Bevolkingszorg

Het doel van het kennisprogramma Bevolkingszorg is versterking van de kennispositie van de kolom Bevolkingszorg. Het programma is inhoudelijk afgestemd met vertegenwoordigers uit het veld van bevolkingszorg en is gericht op maatschappelijke thema's als burgerhulpverlening (leerpunten uit incidenten en oefeningen, ook internationaal) en lokale minicrises. In 2017 is het rapport gepubliceerd waarin lessen werden getrokken uit de crisishulpverlening van vluchtelingen in 2015. De uitvoering van het kennisprogramma loopt nog door in 2018 en is ondergebracht bij het lectoraat Crisisbeheersing.

Innovatie

In 2017 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een innovatieplatform vanuit de veiligheidsregio's als 'proeftuin' voor het delen van kennis en ontwikkelen van innovaties. Eén van de proeftuinen betreft de ontwikkeling met drie veiligheidsregio's van onbemande inzet bij incidenten door middel van robots. Ook is een onderzoek met het ministerie van JenV en de TU Delft afgerond naar de toepassing van satellietdata bij emissie van gevaarlijke stoffen. Het European First Responder Innovation platform (EFRIM) heeft een tweetal bijeenkomsten georganiseerd waarin interoperabiliteit en terrorismegevolgbestrijding centraal hebben gestaan en vervolgacties zijn gedefinieerd.

Op verzoek van JenV is het innovatieteam betrokken geweest bij het realiseren van twee themabijeenkomsten met de Amerikaanse collega's van het Department of Homeland Security.

De samenwerking met de EU in Brussel is geïntensiveerd met als doel om namens de veiligheidsregio's invloed te kunnen uitoefenen op de Europese programmering. In samenwerking met de regiegroep Innovatie Moed is gestart met publiek private samenwerking om productontwikkeling te stimuleren. De resultaten hiervan volgen in de loop van 2018.

3.4 Kennisuitwisseling

In 2017 is een belangrijke stap gezet in de realisatie van het Kennisplein, een breed platform voor integrale kennisuitwisseling voor professionals in het fysieke veiligheidsdomein, zowel fysiek als digitaal. De online dossiers op het Kennisplein zijn geactualiseerd en het bestellen van kennisproducten via de webshop is inmiddels geautomatiseerd.

Het project Narrowcasting is opgeleverd en er is een start gemaakt met de vernieuwing van virtuele kantoren. Ook de fysieke inrichting van het congrescentrum met bijbehorende overleg- en werkruimten is aangepast waardoor het beter voldoet aan de eisen van de gebruikers.

Zie bijlage 8.10 voor een overzicht van de resultaten van Infopunt Veiligheid.

3.5 Kennisborging

In 2017 zijn diverse kennisdocumenten geactualiseerd en gepubliceerd zoals het handboek 'Basis voor Brandveiligheid', de 'Brancherichtlijn optische en geluidsignalen', de handreiking 'Decontaminatie' en het 'Referentiekader Regionaal Crisisplan 2016'. Daarnaast is een grondige herziening voorbereid van de handreiking 'Evenementenveiligheid' en de handreiking 'Buisleidingincidenten'. Beide kennisdocumenten worden in 2018 gepubliceerd.

Om de samenwerking tussen het IFV, de veiligheidsregio's en de ketenpartners op het gebied van kennisdocumenten te verbeteren, is met de managementraden overeenstemming bereikt over het proces van het beheren van kennisdocumenten.

Zie bijlage 8.5 voor een overzicht van afgeronde, lopende en gearchiveerde kennisdocumenten.

3.6 Toezicht en examinering

Het Bureau Toezicht Examinering en Certificering (TEC) heeft vanuit zijn onafhankelijke rol toezicht uitgevoerd conform de beschreven kerntaken. In 2017 zijn de volgende activiteiten gerealiseerd:

- De implementatie van examinering in de ELO.
- De examinering van de Crisismanagement Academie als beginnende academie binnen het IFV.
- Intervisie met de commissies Toezicht Lokale Toetsing.
- Bijdrage aan het opnemen van aanpassingen in de wet om duiken met een SSE-duikstelsel mogelijk te maken voor veiligheidsregio's. Afronding in 2018.
- Beschrijving van nieuwe schema's voor persoonscertificatie werken onder overdruk onder accreditatie van de Raad van Accreditatie. Afronding in 2018.
- Het opstellen van een certificeringsreglement KAB aanvullend op het waarderingskader KAB.
- Uitvoering van zeven audits voor certificatie als Aanbieder Brandweeropleidingen bij regionale opleidingsinstituten op basis van het waarderingskader KAB. Bij zes van de zeven opleidingsinstituten heeft het IFV een besluit tot certificaat genomen. Aan één opleidingsinstituut is, in afstemming met het IFV onderwijscuratorium, uitstel verleend.
- Uitvoering van een audit voor erkenning als opleidingsinstelling werken onder overdruk bij een particuliere opleider.

Zie bijlage 8.11 voor een overzicht van de overige resultaten van Bureau TEC.

3.7 Materieel en procurement

Materieel en materieelbeheer brandweer

Het IFV heeft als taak om landelijk ondersteuning te bieden op het gebied van materieel voor rampen en crisis. Dit betekent een ingerichte piketorganisatie en een strikte registratie van het beschikbare materieel. Voor de registratie hebben we in 2017 de onderliggende software vernieuwd.

Het uitfaseren van het rijksmaterieel van de voormalige 'brandweercompagnie' is afgerond. De ingenomen uitrusting voor technische hulpverlening (50 haakarmbakken) is gesorteerd

en afgestoten. Waar mogelijk zijn de haakarmbakken gereserveerd voor hergebruik. In 2017 zijn voor het programma GBO SO diverse haakarmbakken STH en CBRN, haakarmvoertuigen, high capacity pumps en de radiologische meetapparatuur in beheer geweest.

Bovenregionale voorzieningen (GBO SO)

In 2017 is het programma 'Samenwerken in grootschalig brandweer optreden en specialistisch optreden (GBO SO)' tot stand gekomen. Voor de twee specialismen Natuurbrandbeheersing en Logistiek en ondersteuning zijn diverse deelprojecten gestart. Voor het specialisme Technische hulpverlening is gezorgd voor andere scenario's en aanpassing van materieel en uitrusting. Voor het specialisme Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen moeten de bestaande bovenregionale voorzieningen, zoals de grootschalige CBRN-ontsmettingseenheden, in 2018 worden ingebed in het specialisme.

Standaardisatie

Onder standaardisatie valt het beheer van bestekken en bepakkingsvoorschriften en advisering over materieel en regelgeving. In 2017 zijn op het gebied van huisstijlen en striping verschillende hulpverleningsdiensten ondersteund met advies en informatie. Diverse keren heeft het IFV namens de staat handhavend opgetreden vanwege inbreuk op het auteursrecht op de striping. Verder is de brancherichtlijn voor voertuigen van de veiligheidsregio's (de groene stripingvariant) in een eerste versie afgerond om rechtmatigheid en aansprakelijkheid goed te borgen.

Inkoopsamenwerking

Voor de veiligheidsregio's is het vanuit verschillende gezichtspunten nuttig en efficiënt (kostenbesparend) om samen te werken op het gebied van inkoop en aanbestedingen. Het IFV heeft dit in 2017 ondersteund door kennisbundeling en kennisdeling, het opstellen van een inkoopkalender en de landelijke aanbesteding voor (ICT-) werkplekinrichting.

Instandhouding GGB, afvoer GNK

Het nieuwe model voor Grootschalige Geneeskundige Bijstand (GGB) was alleen operationeel voor de vaste wal. In 2017 is daarom in nauwe samenwerking met de betrokken veiligheidsregio's het GGB Waddenconcept ontwikkeld. De voertuigen en uitrusting zijn aangeschaft en het Waddenconcept is ingepast in de 'Leidraad GGB'. De oude geneeskundige combinatie (GNK) op de eilanden is niet meer in gebruik.

Beheer landelijk logistieke voorraad

Onder de landelijke logistieke voorraad vallen onder meer veldbedden, slaapsets, aggregaten, waterpompen, zandzakken, etc. Na de orkaan Irma is aan het eiland Sint Maarten materieel geleverd, waaronder terreinverlichting, aggregaten en enkele duizenden jerrycans. In tegenstelling tot afgelopen jaren heeft de vluchtelingencrisis niet meer geleid tot inzetten.

Beheer USAR.NL

Het IFV verzorgt het beheer van de uitrusting van het reddingsteam USAR.NL en ondersteunt de instandhouding van het team als geheel. Diverse onderdelen van de uitrusting zijn dit jaar vervangen en ondersteuning is geleverd bij de oefeningen. In september 2017 is USAR.NL na de orkaan Irma ingezet op Sint Maarten. Het IFV verzorgde een 24/7 headquartersfunctie tijdens de inzet.

Beheer WAS en NCV

Voor het Waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) heeft het IFV in 2017 de algehele coördinatie en kwaliteitsborging richting leveranciers geregeld. De nadruk lag hierbij op preventief en correctief onderhoud, de stroomvoorziening en de administratie.

Het administratieve beheer van de Noodcommunicatievoorziening (NCV) is in 2017 wederom conform begroting verlopen.

Beheer politiemiddelen / politiestriping

Voor de politie heeft het IFV groot materieel beheerd, zoals bewakingscontainers, gepantserde voertuigen voor verscherpt rijdend toezicht, waterwerpers, bewakingscamera's en opnameapparatuur. Door de terreurdreiging zijn de meeste van deze middelen vrijwel continu ingezet. Ook heeft het IFV het beheer en de handhaving van politiestriping op zich genomen.

Diverse opdrachten vanuit ministeries en overheden

In opdracht van het ministerie van VWS is het beheer van kaliumjodide uitgebreid met de ondersteuning van de pre-distributie van deze pillen binnen 100 km zones rondom kerncentrales. De voorraad van kaliumjodide is hierdoor weer op het niveau de landelijke calamiteitenvoorraad.

Voor de politie is het beheer en de piketinzet van C2000-aggregaten en C2000 mobiele opstelpunten uitgevoerd. Er zijn ongeveer vijftig bijstandsinzetten van aggregaten voor C2000 geweest vanwege stroomuitval in wijken en stadsdelen in Nederland.

Dotatie voorziening vervanging materieel

Voor de vervanging van het bovenregionale en landelijke materieel voor rampen en crisis gebruikt het IFV een meerjareninvesteringsplan 2018-2038. Omdat investeringen over de jaren heen sterk variëren, is een voorziening gecreëerd waaraan een jaarlijkse dotatie wordt gedaan. Investeringsplan worden uit deze voorziening betaald. Jaarlijks worden het investeringsplan en de dotatie herijkt.

4 Gemeenschappelijke werkzaamheden (art. 69)

Opdrachten voor de veiligheidsregio's (bedragen in duizenden euro's)		Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017
Onderwijs & Onderzoek	Opleidingen Crisisbeheersing, GHOR, Brandweer	2.501	2.171	3.022	2.159
	Publicaties les en leerstof (incl. Ontwikkelfonds)	1.141	1.493	1.138	1.256
	Training en bijscholing IFV-breed	1.699	1.155	1.665	1.036
	Virtueel Oefenen	170	147	180	195
	Onderzoek en contentontwikkeling	398	295	785	607
	Advies	430	425	50	22
	Onderwijscuratorium	0	48	50	39
Examens	Bureau Toezicht Examinering en Certificering	14	0	72	45
Leiderschap	Leiderschapsontwikkeling	1.344	1.413	1.620	1.184
Materieel & Procurement	Opvolging FLIB aanbestedingen, op basis van nacaculatie naar deelnemende regio's	0	0	150	203
	Brandweerkleding	2.630	2.657	2.200	2.968
Programma IV	Programma Informatievoorziening	4.003	5.035	4.655	4.994
Bestuursondersteuning	Bestuursondersteuning	1.248	1.295	1.323	1.061
	Werkbudget VB	372	71	500	226
	Projecten Strategische agenda	383	290	0	440
Ondersteuning Brandweer Nederland	Ondersteuning van Brandweer Nederland en Collectieve producten Brandweer	3.836	3.939	3.676	3.951
Ondersteuning bevolkingszorg	Ondersteuning van Managementraad Bevolkingszorg	116	182	250	244
Overige	Overige (o.a. Brandweermuseum, PPMO baan, FDC overige opdrachten)		26	178	363
	Subtotaal omzet	20.284	20.642	21.513	20.996
Financiering gemeenschappelijke werkzaamheden		Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017
BDUR		3.102	2.996	3.114	2.153
Bijdrage ministeries			0	0	
Facturen aan regio's*		17.182	17.647	18.400	15.668
Totaal		20.284	20.642	21.513	20.996

4.1 Onderwijs en onderzoek

Opleidingen en bijscholingen

Crisisbeheersing

Het samenwerkingsverband tussen het IFV en de Politieacademie is vanaf maart 2017 verder gegaan onder de Crisismanagement Academie. Er is intensief gewerkt aan het creëren van een 'body of knowledge' op het gebied van multidisciplinaire crisisbeheersing en aan het vernieuwen van aanbod van de academie. Ook zijn opleidingen verzorgd voor vakbekwaam worden en maatwerktrajecten ontwikkeld voor vakbekwaam blijven voor veiligheidsregio's en crisispartners. In 2017 is een stevige basis gelegd voor vakbekwaam worden, uitgesplitst in algemene crisisbeheersing, leiding en coördinatie, informatiemanagement, en samenwerken, oefenen en evalueren.

De Crisismanagement Academie heeft voor crisisprofessionals de tweedaagse training Landschap van Crisisbeheersing ontwikkeld en uitgevoerd. Daarnaast is de Master of Crisis en Public Order Management door de visitatiecommissie in het kader van de her-accreditatie met een voldoende beoordeeld.

GHOR

Hoofd acute zorg en Hoofd publieke gezondheidszorg zijn relatief nieuwe rollen in het crisismodel GHOR. Voor deze rollen zijn opleidingen ontwikkeld bestaande uit e-learning en contactonderwijs (blended learning). In verband met de aandacht voor terrorismegevolgbestrijding is een tweedaagse bijscholing voor Officieren van Dienst Geneeskundig (OvD-G) ontwikkeld. Bovendien is samen met Ambulance Zorg Nederland en de Academie voor Ambulancezorg een e-learning module terrorismegevolgbestrijding/extreem geweld ontwikkeld voor first responders in de witte kolom (RAV- en GHOR-medewerkers). De OvD-G opleiding is geaccrediteerd bij het register Verpleegkundigen en Verzorgenden.

Op verzoek van GGD GHOR Nederland is een kwalificatiedossier voor de Directeur publieke gezondheid (DPG) ontwikkeld. Medio april 2018 wordt het concept kwalificatiedossier DPG voorgelegd aan de Raad van DPG'en. Voor de opleiding Gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS) is een proeve van bekwaamheid opgesteld, waarmee de kennis en vaardigheden uit het kwalificatiedossier GAGS kunnen worden getoetst.

Brandweer

De Brandweeracademie heeft in 2017 ongeveer honderd bijscholingen verzorgd. De focus bij deze bijscholingen ligt op het 'train-de-trainer-concept': deelnemers worden door experts van de Brandweeracademie getraind om in de eigen regio de opgedane kennis en vaardigheden verder aan lokale instructeurs en docenten uit te dragen. Ook is een bijscholing terrorismegevolgbestrijding ontwikkeld om het bewustzijn en handelingsperspectief van de hulpverleners na een terroristische aanslag te vergroten. Alle 25 veiligheidsregio's hebben met een of twee deelnemers deelgenomen aan de train-de-trainer bijeenkomst. In samenwerking met de GHOR is een e-learningmodule ontwikkeld om hulpverleners bij te scholen op gebied van levensreddend handelen met materialen om bloedingen te stoppen die in situaties van grof geweld kunnen ontstaan. Deze module is voor alle veiligheidsregio's beschikbaar gesteld.

Naast de reguliere leergangen Brandweermanagement heeft de Brandweeracademie in 2017 ook andere leergangen verzorgd zoals de leergang Brandonderzoeker, Medewerker Brandpreventie en Ploegchef.

De Brandweeracademie heeft verder negentien praktijktrainingen verzorgd. Twaalf regio's zijn bijgeschoold in de nieuwe inzichten in commandovoering en human factors. In tien regio's heeft het IFV professionele waarnemers geleverd ter ondersteuning van de oefeningen in de eigen regio.

Zie bijlage 8.6 voor een overzicht van de in 2017 gerealiseerde brandweeropleidingen, bijscholingen en trainingen.

Bevolkingszorg

Vakbekwaamheid

In overleg met het veld zijn kwalificatiedossiers geactualiseerd en is een planning opgesteld voor de komende vier jaar. In overleg met de portefeuillehouder en de expertgroep is besloten om enkele examens niet meer aan te bieden.

Het meerjarenprogramma vakbekwaamheid bevolkingszorg 2018-2021 is van start gegaan. Met input van de expertgroep Vakbekwaamheid, de portefeuillehouder Vakbekwaamheid van het Landelijk netwerk bevolkingszorg en de landelijke themabijeenkomst OTO 2016 zijn drie nieuwe speerpunten geformuleerd:

- actualisatie en doorontwikkeling van de bestaande producten vakbekwaamheid bevolkingszorg;
- veiligheidsregio's faciliteren bij het vakbekwaam blijven van bevolkingszorg-functionarissen;
- bevolkingszorg als betrouwbare partner binnen de crisisbeheersing.

Bovenregionaal Team Crisiscommunicatie

Het jaar 2017 heeft vooral in het teken gestaan van de doorontwikkeling van het bovenregionaal team crisiscommunicatie naar een platform voor crisiscommunicatie, een vakgroep crisiscommunicatie en een meerjarenprogramma Risico- en Communicatie. Met input van de vakgroep crisiscommunicatie, het kernteam risicocommunicatie en de netwerkbijeenkomst crisiscommunicatie NCTV zijn vier landelijke ambities geformuleerd op het gebied van risico- en crisiscommunicatie:

- versterken landelijke en regionale samenwerking risicocommunicatie;
- vergroten zelfredzaamheid en samenredzaamheid van de samenleving;
- verbeteren crisiscommunicatie richting de burger;
- versterken vakbekwaamheid van crisiscommunicatiefunctionarissen.

Publicaties les- en leerstof

Diverse leergangen en opleidingen zijn herzien en nieuwe (e-)modules ontwikkeld. In de herziene leergang Officier van Dienst zijn de laatste inzichten in commandovoering verwerkt. De leergang is halverwege 2017 gestart binnen de voltijdsofficiersopleiding. In de nieuwe leergang Brandweerchauffeur is geoefend en geëxamineerd met optische en geluidssignalen op de openbare weg. De pilot is succesvol verlopen en in 2018 wordt de leergang verder uitgerold in het land. Ook de leergang Bevelvoerder is in 2017 herschreven. Naast de leergangen zijn diverse (digitale) leerinterventies ontwikkeld voor het bij- en nascholen, zoals bijscholing op het gebied van incidentbestrijding gevaarlijke stoffen, een bewustwordingsmodule voor brandweerchauffeurs en een module 'Stop de bloeding'.

Virtueel oefenen

Met behulp van het virtuele oefensysteem ADMS heeft de Brandweeracademie vijftien veiligheidsregio's en hun crisispartners ondersteund. De inzet van virtueel oefenen, en daarmee de inzet van ADMS binnen de eigen opleidingen, trainingen (zoals Situationele commandovoering) en onderzoek van het IFV, is toegenomen. Daarnaast zijn met ADMS instructiefilms en animaties gemaakt voor verschillende lespublicaties en lesmaterialen.

Onderzoek en contentontwikkeling

Lectoraten Brandweerkunde en Brandpreventie

In opdracht van Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland heeft het IFV het brandweeroptreden onderzocht bij de brand in een studentenflat in Diemen op 19 juli 2017. Doel van het onderzoek was om inzicht te verkrijgen in de wijze van optreden van de brandweer bij deze brand en met name de wijze van ontruiming van het gebouw en de operationele keuzes die hieraan ten grondslag hebben gelegen.

Er is onderzoek gedaan naar het leren van incidenten bij waterongevallenbeheersing (rapport verschijnt in 2018) en naar de relatie tussen 'verward gedrag' en risico's op het gebied van brandveiligheid. In samenwerking met Brandweer Nederland en de Federation of the European Union Fire Officer Associations (FEU) is op Europees niveau een advies opgesteld voor meubelfabrikanten over welke brandveiligheidstesten zij het beste kunnen uitvoeren. Het rapport 'Fire safety of upholstered furniture and mattresses in the domestic area' won de tweede prijs in de categorie Wetenschappelijk onderzoek bij de Fireforum Awards 2017 in België.

Zie bijlage 8.3 voor een overzicht van in 2017 in opdracht uitgevoerde onderzoeken.

Lectoraat Transportveiligheid

Vanuit het lectoraat Transportveiligheid is in opdracht van het Veiligheidsberaad de handreiking 'Handelingsperspectieven overstromingen en ernstige wateroverlast' opgeleverd. Deze handreiking ligt in het verlengde van de handreiking 'Impactanalyse overstromingen en ernstige wateroverlast' uit 2016. Daarnaast heeft het IFV de projectleiding verzorgd voor het project Samenwerken aan veilig spoor, dat doorloopt tot in 2018.

Lectoraat Crisisbeheersing

In opdracht van de gemeente Venlo heeft het IFV het vergunningsproces rond het evenement VenloStormt geëvalueerd. Hierbij vond een ongeval met dodelijke afloop plaats.

Onderwijscuratorium

Het onderwijscuratorium voor het IFV is samengesteld uit experts uit het beroepsonderwijs en universitair onderwijs. Het curatorium adviseert het Bureau Toezicht Examinering en Certificering en het bestuur IFV over het auditstelsel Aanbieders brandweeronderwijs en over de kwaliteit van de uitgevoerde audits en de daaraan door de auditcommissies gekoppelde adviezen. Daarnaast adviseert het curatorium het bestuur van het IFV over relevante inzichten en ontwikkelingen die effect kunnen hebben op het stelsel van brandweeronderwijs. In 2017 heeft het curatorium de werkprocessen rond de audits van de opleidingsinstituten verder aangescherpt. Steekproefsgewijs zijn enkele auditrapporten op kwaliteit beoordeeld. Daarnaast leverde het curatorium de inhoudelijke voorzet voor het certificeringsreglement Brandweeronderwijs en heeft het advies uitgebracht over het nieuwe examineringsstelsel in relatie tot de onderwijskundige ontwikkelingen in de verschillende onderwijssectoren.

4.2 Leiderschap: leiderschapsontwikkeling

Onderzoek

In 2017 zijn de ingezette onderzoeksactiviteiten uitgebreid. In samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen is een vijfjarig onderzoek gestart naar mentale veerkracht onder brandweermensen. In de zomer van 2018 worden de eerste resultaten bekendgemaakt. Met de Rijksuniversiteit Groningen is daarnaast samengewerkt om de inhoud van opleidingen Mentale veerkracht wetenschappelijk te valideren. Deze opleidingen worden in 2018 geïntroduceerd.

Ontwikkelen op maat

Veertien regio's namen maatwerktrajecten af. De ontwikkelvragen en de aangeboden vormen waren gevarieerd. Zo heeft een regio gevraagd om voor alle leidinggevenden in de organisatie een traject te ontwerpen om hen voor te bereiden op het nieuwe leiderschap van de organisatie. Ook is aan een regio een selectie aangeboden met korte en leerzame workshops. Andere trajecten waren gericht op het vergroten van persoonlijk leiderschap voor leidinggevenden, teamontwikkeling, politiek-bestuurlijke sensitiviteit, budgetteren en 'projectmatig creëren'.

Open aanbod

In het open collectieve programma hebben twee groepen het programma 'Ik manage mijn talent' gevolgd. Daarnaast hebben functionarissen van veiligheidsregio's deelgenomen aan het programma 'Perspectief in ontwikkeling'. Verder zijn voorbereidingen getroffen om in september 2018 te starten met het programma 'Creëren met toekomst' te starten, de opvolger van het programma 'Talent voor de top'.

Netwerken, verbinden en inspireren

Binnen netwerken heeft het IFV procesbegeleiding, ontwikkeltrajecten en inspiratiebijeenkomsten georganiseerd zoals voor het LOCB, HR-hoofden/-adviseurs in veiligheidsregio's en VRjong. Daarnaast zijn alumnibijeenkomsten georganiseerd voor Talent voor de top-deelnemers en sessies rondom 'projectmatig creëren' en 'coaching in veiligheidsregio's'.

4.3 Materieel en procurement

Opvolging FLIB-aanbestedingen

Sinds de pilot van gezamenlijke aanbestedingen heeft het IFV op verzoek van de veiligheidsregio's landelijke aanbestedingen ondersteund en het contractbeheer opgepakt. Daarnaast zijn individuele regio's geholpen bij aanbestedingen. Deze nieuwe vorm van wederzijdse kennisuitwisseling is door de regio's positief is ontvangen.

Brandweerkleding

In 2017 zijn aan het brandweerveld 100.275 artikelen geleverd aan uniformkleding, kazernekleding en sportkleding. Ook is brandweerkleding geleverd aan defensieonderdelen met een brandweerkorps (bijv. luchtmachtbases), aan bedrijfsbrandweren en aan Caraïbisch Nederland. Het IFV heeft gefungeerd als inkoopcentrale en gezorgd voor inkoop, voorraadbeheer, webshops, orderverwerking en logistiek. Aanvullende diensten zijn geleverd, zoals passessies en maatwerk op basis van specifieke regionale wensen. Op verzoek van het veld is de jeugdbrandweerkleding toegevoegd als kledinglijn.

4.4 Programma Informatievoorziening

Speerpunten informatievoorziening

De ondersteuning en advisering voor informatievoorziening zijn grotendeels gerelateerd aan het programma Informatievoorziening Veiligheidsregio's 2015-2020 dat het Veiligheidsberaad in 2015 heeft vastgesteld. Het programma bevatte oorspronkelijk zes speerpunten. Een ervan betrof de GEO-voorziening die zich inmiddels in de exploitatiefase bevindt. Samen met medewerkers van de veiligheidsregio's zijn in 2017 de overige vijf speerpunten uitgewerkt om optimaal aan te sluiten bij de werkprocessen van de regio's en bij de concrete behoefte aan ondersteuning op het gebied van informatievoorziening. Hieronder volgt per speerpunt een korte toelichting op de resultaten.

Speerpunt Informatiebeveiliging

De veiligheidsregio's hebben gezamenlijk een set van maatregelen op het gebied van Informatiebeveiliging ontwikkeld met de ambitie die te implementeren voor het einde van 2018. Daarnaast zijn regionale medewerkers opgeleid tot informatiebeveiliging-beoordelaars. Hiermee zijn de regio's in staat om elkaar te toetsen en van elkaar te leren.

Speerpunt Kernregistraties

De eerste versies van de kernregistratie objecten en personeel zijn opgeleverd. Dit houdt in dat er definities zijn afgesproken met inhoudelijke experts (bijvoorbeeld wat wordt verstaan onder een vrijwilliger of welke kenmerken heeft een kantoorlocatie of een industriële locatie). Daarnaast is een succesvolle, goed bezochte masterclass georganiseerd rondom de eerste verkenning van de kernregistratie incidenten. Deze krijgt in 2018 een vervolg.

Speerpunt Landelijke ICT

Het vooronderzoek naar de business case en het ontwerp van de landelijke ICT-infrastructuur is afgerond en goedgekeurd door de RDVR. Inmiddels is de realisatiefase van het zogenaamde 'Verkeersplein' gestart, die in 2018 doorloopt. Met behulp van deze infrastructuur zijn de veiligheidsregio's eind 2018 met elkaar verbonden, zodat er een veilige manier is gecreëerd om gegevens en applicaties met elkaar te delen en gezamenlijk te gebruiken. Hiermee wordt ook de robuustheid van bestaande landelijke voorzieningen versterkt.

Speerpunt Business intelligence

In 2017 is hard gewerkt om ontsluiting van (brandweer meldkamer) GMS-data op landelijk niveau te realiseren. Dit biedt veel mogelijkheden voor onderzoek en data-analyse, waaraan in 2018 verder invulling wordt gegeven. Hiermee wordt ondersteuning geleverd aan strategische projecten (Strategisch personeelsinzicht, Rembrand, Brandweerddata) en wordt de basis gelegd voor een verdergaande samenwerking met het CBS.

Speerpunt Gemeenschappelijke applicaties.

Om inzicht te krijgen in de applicaties die de regio's gebruiken heeft het IFV een inventarisatie uitgevoerd. Deze inventarisatie vormt de basis van een zogenaamde 'softwarecatalogus' die in 2018 verder wordt aangevuld. Deze softwarecatalogus bevordert de samenwerking bij aanschaf van software of beoordeling van leveranciers. De projectgroep heeft tevens voor de verwerving van een aantal applicaties een inkoopstrategie opgeleverd.

Basisvoorziening Netcentrisch werken

Het netcentrisch werken ontwikkelt zich steeds verder in Nederland. Binnen de veiligheidsregio's vormt zich onder invloed van landelijke opleidingen en werkafspraken een interregionaal uitwisselbare werkwijze. Met inspanningen van het LOCC zijn er bruikbare landelijke beelden ontstaan. De netcentrische werkwijze wordt inmiddels niet alleen reactief toegepast, maar steeds meer in de vorm van actuele risicobeelden. Daarnaast zijn de eerste inspanningen zichtbaar om multidisciplinaire planvorming digitaal beschikbaar te maken in de vorm van voorbereide activiteiten in LCMS.

Basisvoorziening GEO

Het Programma Geo heeft als doel het stimuleren en faciliteren van ruimtelijk georiënteerd werken in de veiligheidsregio's. De periode 2017 t/m 2020 wordt gebruikt voor het continueren van de dienstverlening rondom het leveren van geodata en het integreren van 'geo' in de werkprocessen van de veiligheidsregio's (voor zover dit nog niet bij een veiligheidsregio aan de orde is). Inmiddels zijn meer dan 65 geodatasets beschikbaar gesteld.

Het Programma Geo is vanaf 2017 een beheerde voorziening. Hoewel het daarmee niet meer onder het Programma IV valt, is het noodzakelijk dat het Programma Geo gezien de samenhang de komende jaren in verbinding blijft met de andere programma's van het Programma IV. Er zijn nauwe relaties met gemeenschappelijke applicaties, kernregistraties en het thema business intelligence. Ook is er een sterke integratie met het LCMS voor netcentrisch werken. Eind 2017 is het Programma Geo geëvalueerd door het Programmaoverleg Informatievoorziening (POI). De rapportage van de evaluatie wordt in 2018 voorgelegd aan het bestuur.

Basisvoorziening ELO

De landelijke elektronische leeromgeving (ELO) ondersteunt de veiligheidsregio's bij de organisatie en uitvoering van het onderwijs. In 2017 zijn de laatste veiligheidsregio's aangesloten op de ELO. Vanaf 1 maart 2017 zijn voor Manschap A de eerste initiële brandweeropleidingen en examens landelijk aangeboden via de ELO. Ook voor andere functies zijn nieuwe opleidingen en examens in ontwikkeling. In 2018 wordt verder aandacht besteed aan het begeleiden van de regio's bij het gebruik van de ELO. Meerdere regio's hebben de wens geuit om hun regionale vakbekwaamheidssystemen te koppelen aan de ELO. Hiervoor is in 2017 een pilot afgerond bij drie regio's, met als resultaat een initiële koppeling met een drietal bekende regionale systemen. In 2018 wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de koppelvlakken.

Slachtofferinformatiesystematiek (SIS)

SIS is een landelijke aanpak die bij een incident met veel slachtoffers zorgt voor snelle en zorgvuldige informatie aan ongeruste verwanten. In 2017 is de publicatie 'SIS, de blauwdruk' uitgebracht. In deze blauwdruk is de werkwijze van SIS nader beschreven, zowel de onderliggende principes als de praktische uitvoering. De werkwijze is op basis van de ervaringen met SIS-inzetten en SIS-oefeningen in de afgelopen drie jaar gaandeweg uitgewerkt en bijgesteld. In 2017 heeft zich geen incident voorgedaan waarbij SIS is ingezet, maar zijn wel drie landelijke SIS-oefeningen gehouden met de veiligheidsregio's Kennemerland, Brabant-Zuidoost en IJsselland. Verder is in 2017 door dochter HDP een nieuw informatiesysteem ontwikkeld dat het werkproces van SIS beter ondersteunt. Het nieuwe SIS-informatiesysteem is begin 2018 in gebruik genomen.

4.5 Bestuursondersteuning

Het IFV ondersteunt de vergaderingen van het Veiligheidsberaad en het algemeen en dagelijks bestuur IFV. Daarnaast worden ook de portefeuillehouders van het Veiligheidsberaad ondersteund bij hun afstemmingsoverleggen met diverse ambtelijke en bestuurlijke gremia.

Afronding projecten Strategische agenda

Op 16 mei 2014 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met de Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's. Dit resulteerde in de volgende zes projecten, waarvan drie projecten gezamenlijke inspanningen betreffen tussen het Veiligheidsberaad en het ministerie van VenJ:

- > Water & evacuatie (gezamenlijk met JenV)
- > Continuïteit van de samenleving (gezamenlijk met JenV)
- > Versterking risico- en crisisbeheersing stralingsincidenten (gezamenlijk met JenV)
- > Kwaliteit en vergelijkbaarheid
- > Versterking bevolkingszorg (bestuurlijke afspraak)
- > Bovenregionale operationele besluitvorming.

De Strategische Agenda-projecten zijn conform planning in juli 2017 afgerond. De projecten hebben hun voorgenomen resultaten opgeleverd, waarmee een belangrijke impuls is gegeven aan de voorbereiding op en samenwerking bij verschillende crisistypen. Per project is een bestuurlijke eindrapportage opgesteld waarin een (financiële) verantwoording is opgenomen over het behalen van de projectdoelstelling en de op te leveren resultaten. Deze eindrapportages zijn in het VB van 6 oktober vastgesteld. Ook zijn voor drie projecten uitvoeringsprogramma's opgesteld voor een vervolg. Dit betreft de projecten Water & evacuatie, Continuïteit van de samenleving en Versterking Bevolkingszorg.

Nieuwe werkwijze Veiligheidsberaad

In 2016 heeft het Veiligheidsberaad besloten om een onderzoek in te stellen naar het functioneren van het Veiligheidsberaad. Dit onderzoek resulteerde in een rapport dat in het Veiligheidsberaad van 2 juni 2017 is besproken. In het rapport zijn aanbevelingen gedaan om te komen tot een andere werkwijze van het Veiligheidsberaad. Deze aanbevelingen zijn uitgewerkt tot een advies dat het Veiligheidsberaad op 6 oktober 2017 heeft vastgesteld. De concrete uitwerking van de aanbevelingen heeft daarna plaatsgevonden en deze zijn op 15 december 2017 vastgesteld. Belangrijkste voorstellen uit het advies zijn:

- > het Veiligheidsberaad werkt op basis van een strategische agenda;
- > het voltallige Veiligheidsberaad voert twee maal per jaar overleg met de minister van Justitie en Veiligheid (JenV), waarbij de voorzitter Veiligheidsberaad de vergadering leidt;
- > instellen van een ambtelijk multidisciplinair afstemmingsoverleg (MDA), waarin alle terreinen van expertise en professie gemandateerd zijn vertegenwoordigd;
- > het model van een dagelijks bestuur voor het Veiligheidsberaad loslaten en werken met portefeuillehouders vanuit het Veiligheidsberaad;
- > inrichten van onafhankelijke, 'dedicated' bestuursadvisering;
- > aanbrengen van een knip tussen het bestuur van het IFV en het Veiligheidsberaad.

De nieuwe werkwijze is met ingang van 1 januari 2018 van toepassing. Bovendien heeft het Veiligheidsberaad op 15 december ingestemd met een jaarlijks werkbudget voor de uitvoering van de strategische agenda van het VB.

4.6 Ondersteuning RBC en RDVR

Brandweer Nederland is het samenwerkingsverband van de 25 brandweerkorpsen in Nederland. Dit samenwerkingsverband staat onder aansturing van de Raad van Brandweer Commandanten (RBC). Het IFV ondersteunt de RBC en de Raad Directeuren Veiligheidsregio (RDVR) met beleidsondersteuning en communicatie.

Brandweer Nederland richt zich op het bereiken van gemeenschappelijke doelen en het realiseren van synergie door samenwerking. Landelijk ligt de focus dan ook op zaken die alle korpsen raken en waarbij samenwerking directe meerwaarde oplevert:

- Versterken van de professie: door het agenderen van strategische opgaven door vraagstukken en dilemma's te benoemen en te adresseren richting politiek, bestuur en maatschappelijke actoren.
- Verbinden met de brandweermensen: bundelen van kracht, kennis en kunde rondom professionele thema's die alle korpsen raken. Waarderen van bijzondere inspanningen en innovaties. Katalyseren van innovaties door goede initiatieven te verbinden, te versnellen en op te schalen. Gezamenlijk op zoek gaan naar antwoorden en oplossingen waar alle brandweermensen baat bij hebben.
- Verdienen voor de regio's: vraaggericht schaalvoordelen en efficiencywinst creëren door landelijke productie en dienstverlening te organiseren die de korpsen sneller, beter en goedkoper laat presteren.

Leidend voor Brandweer Nederland is de langetermijnvisie 'Brandweer over morgen'. Deze visie is in 2016 geactualiseerd. De koers die met 'Brandweer over morgen' is ingezet blijkt nog steeds de juiste, maar de samenleving verandert wel sneller dan verwacht. De belangrijkste opdracht voor de komende jaren ligt in het verder vormgeven van vraag- en risicogericht werken.

In 2017 heeft de RBC de Landelijke agenda Brandweezorg 2018-2022 vastgesteld, een agenda waarin de ontwikkelopgaven staan beschreven voor de komende jaren. Passend binnen de koers die met Brandweer over morgen is ingezet. Daarnaast is een Uitvoeringsagenda 2018 - 2019 vastgesteld waarin concrete activiteiten worden benoemd waaraan Brandweer Nederland de komende jaren uitvoering gaat geven. Het IFV is gevraagd de realisatie van de uitvoeringsagenda voor zijn rekening te nemen.

Voor de realisatie van de Landelijke agenda Brandweezorg is in 2017 ook het proces 'Doorontwikkeling Brandweer Nederland' afgerond. Een proces dat heeft geleid tot een aanpak waarmee de inhoud van het werk en het integraal werken leidend is gemaakt en de structuur daaraan dienend. En waarbij zowel de ondersteuning van Brandweer Nederland alsook de ondersteuning van de brancheactiviteiten van de brandweer een duidelijke plek heeft gekregen. Deze doorontwikkeling van Brandweer Nederland is afgestemd op en sluit aan bij het proces van de 'Doorontwikkeling IFV'.

Op de website van Brandweer Nederland staat een jaaroverzicht 2017 met een korte impressie van de activiteiten en resultaten.

4.7 Ondersteuning Landelijk Netwerk Bevolkingszorg en Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg

Het IFV levert beleidsondersteuning aan het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg (LNB) en het Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg (LOCB). Het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg is een platform dat bestaat uit de coördinerend gemeentesecretarissen (dan wel de coördinerend functionarissen) van de 25 veiligheidsregio's. Deze groep mensen heeft de ambitie om hun kennis en ervaring op het gebied van bevolkingszorg te verbinden, te verrijken en te verspreiden.

Het LOCB is een netwerk- en ontmoetingsplaats voor vakgenoten op het gebied van bevolkingszorg vanuit de 25 veiligheidsregio's. Het LOCB wordt voorgezeten door een portefeuillehouder.

Voor het LNB zijn twee bijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast zijn er vier portefeuillehoudersoverleggen LNB georganiseerd. Voor het LOCB zijn vier reguliere bijeenkomsten gehouden met daaraan gekoppeld een themabespreking.

5 Taken voor derden (art. 70)

Opdrachten voor derden (bedragen in duizenden euro's)		Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017
Onderwijs & Onderzoek	Onderzoek	779	936	260	459
	Opleidingen Crisisbeheersing, GHOR, Brandweer				722
	Training en bijscholing IFV-breed				585
Materieel & Procurement	Opdrachten derden (WAS-palen en overige opdrachten FDC)	1.079	638	200	473
Kennisevents	Kennisevents	108	38	150	85
Informatievoorziening	SIS (eenmalige startsubsidie)	0	0	0	0
	C2000 (SCL-loket)	0	123	0	145
	Programma netcentrisch werken voor niet VR's	0	278	645	887
	Implementatie C2000 brandweer		0	250	160
Examens	Bureau TEC (eenmalige startsubsidie)	0	0	0	9
LMO	Transitie meldkamers (LMO)	634	634	789	680
Kennisborging	Advies kennisborging / documentenbeheer	0	0	50	227
Bestuursondersteuning	Projecten Strategische agenda		447		16
	Extra bestuursondersteuning LMO			60	60
Landelijke voorziening					
Nationale reddingsvloot	Transitiekosten				300
Overige	Overige				296
	Subtotaal omzet	2.600	3.094	2.404	5.103
Financiering opdrachten voor derden		Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017
Bijdrage ministeries		634	1.954	849	1.690
Facturen		1.966	1.141	1.555	3.413
Totaal		2.600	3.095	2.404	5.103

5.1 Onderwijs en onderzoek

Lectoraten Brandweerkunde en Brandpreventie

In opdracht van het Ministerie van Economische Zaken heeft het IFV samen met Wageningen Livestock Research een evaluatie uitgevoerd van het Actieplan stalbranden. Doel ervan was om de effecten van de in 2012-2016 ingezette acties in te schatten en aan te geven welke follow-up van het Actieplan Stalbranden 2012-2016 zinvol en haalbaar zou kunnen zijn. Daarnaast zijn kleine adviesopdrachten uitgevoerd op het gebied van brandbestrijding, brandontwikkeling en brandveiligheid, onder andere voor Prorail met betrekking tot schuimblussing.

Lectoraat Transportveiligheid

Het lectoraat Transportveiligheid voerde in 2017 diverse opdrachten uit op het gebied van omgevingsveiligheid, alternatieve brandstoffen en tunnelveiligheid. Vanuit het lectoraat is een projectleider gestationeerd bij de gemeente Vlaardingen die nauw betrokken is bij de voorbereiding op de incidentbestrijding bij de Blankenburgtunnel.

Landelijk Expertisecentrum BRZO

De Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond en het IFV hebben weer samen invulling gegeven aan het Landelijk Expertisecentrum Brandweer BRZO. Vanuit het IFV zijn voor dit expertisecentrum de volgende resultaten/producten opgeleverd:

- Het organiseren van twee netwerkdagen en een 'haardvuursessie';
- Beheer van website en onderhoud van kennisdossiers via Infopunt Veiligheid;
- Eerste verkenning voor inrichten van interactieve documenten in bibliotheek;
- Actualiseren van de opleiding specialist industriële veiligheid in samenwerking met Brandweeracademie.

Lectoraat Crisisbeheersing

Het lectoraat Crisisbeheersing voerde in opdracht van het Veiligheidsberaad het project Verkenning regionale risicoprofielen uit. De publicatie van het bijbehorende rapport vindt in 2018 plaats.

Opleidingen

De Crisismanagementacademie heeft in 2017 ook voor andere klanten dan veiligheidsregio's multi opleidingen gegeven voor € 345.000, terwijl de Brandweeracademie voor deze klanten voor € 326.000 aan brandweeropleidingen heeft gegeven. Bij de GHOR Academie bedraagt dat € 50.000.

Trainingen en bijscholingen

Voor andere klanten dan veiligheidsregio's is er in 2017 voor € 311.000 aan bijscholingen gegeven en voor € 273.000 gerealiseerd aan Operationele Trainingen, Virtueel oefenen en overige trainingen van de Brandweeracademie.

5.2 Materieel en procurement

Ook in 2017 heeft het IFV diverse opdrachten uit voor derde partijen uitgevoerd. Voor gemeenten betrof het de plaatsing, verplaatsing of verwijdering van sirenepalen. Voor Ambulance Zorg Nederland is de verdere ontwikkeling en aanbesteding van de nieuwe ambulancekleding ondersteund met kleding- en inkoopdeskundigheid. Eind 2018 kan de nieuwe kleding voor ambulancemedewerkers geleverd worden.

Voor ProRail heeft het IFV het beheer voortgezet van de 25 kVA (kilovolt-ampère) veiligheidstesters. Voor de BES-eilanden is gezorgd voor een commando-haakarmbak en materiële ondersteuning van Sint Maarten na de orkaan Irma.

5.3 Kennisevents

Steeds meer mensen in de veiligheidsregio's weten het IFV te vinden als ontmoetingsplaats om kennis te verwerven en informatie te delen. In 2017 organiseerde het team Kennisevents 49 bijeenkomsten met 5.599 deelnemers. Hoewel het aantal bijeenkomsten is toegenomen, is het totaal aantal deelnemers licht gedaald ten opzichte van 2016. Ook heeft het team Kennisevents inhoudelijk bijgedragen aan het Brandweercongres. Drukbezochte events waren onder meer:

- Bijeenkomst Jeugdbrandweer;
- Congres Voorrangsvoertuigen;
- De 10de editie van het FSS-congres;
- Seminar Vliegen met drones;
- Congres risicogestuurde brandveiligheid in de zorg;
- Exchange of experts rampengevolgbestrijding.

In bijlage 8.2 is een overzicht opgenomen van alle congressen en bijeenkomsten in 2017.

5.4 Informatievoorziening

Landelijk SCL-loket

Het landelijk loket voor 'Special Coverage Locations (SCL) C2000' ondersteunt en adviseert de veiligheidsregio's op het gebied van C2000-voorzieningen in complexe locaties. Het loket faciliteert onder meer het uitvoeren van C2000-metingen. Vanaf 1 juni 2017 is het SCL-loket organisatorisch ondergebracht bij het IFV als multidisciplinaire dienstverlening. Bij complexe dossiers zoals Schiphol Airport, de verhuizing van de Eerste en Tweede Kamer, Lelystad Airport en de Amsterdamse Noord-Zuid metrolijn heeft het landelijk SCL-loket een relevante rol gespeeld in beleidsvorming en realisatie. Het trad hierbij op als onafhankelijk adviseur voor zowel de belanghebbende als ontvangende partijen. In 2017 zorgde het loket ook voor de actualisering van de handreiking 'Toepassing SCL-beleid' en ondersteunde het de voorbereidingen van het nieuwe C2000-netwerk.

Ontwikkeling netcentrisch werken in Nederland

Het aantal netcentrisch werkende crisispartners dat gebruik maakt van een voor hen specifiek ingerichte omgeving van LCMS, is fors toegenomen. Het waterschap Vallei en Veluwe heeft LCMS operationeel in gebruik genomen. Tien andere waterschappen zijn in 2017 gestart met de implementatie van LCMS; de verwachting is dat zij in 2018 'live' gaan. Vijf waterschappen hebben bij de grootschalige oefening 'Deining en Doorbraak' netcentrisch met elkaar (samen)gewerkt.

In 2017 hebben de acute zorgnetwerken van het AMC en VUmc de operationele fase van netcentrisch werken met LCMS bereikt. De zorgregio's Haaglanden en Utrecht zijn gestart met de implementatie van de werkwijze. Rijkswaterstaat en het DCC IenW hebben belangrijke stappen in de implementatie gezet. De Nationale Politie is gestart met de uitvoering van het project Informatie-uitwisseling Politie waarmee de aansluiting op de netcentrische werkwijze van de veiligheidsregio's wordt verbeterd.

5.5 LMO

Landelijke ontwikkelingen

Het programma Meldkamer brandweer en multi-oposchaling is actief geweest op veel vlakken in de realisatie van de nieuwe meldkamers. Dat uitte zich in activiteiten rondom de regionale samenvoegingen. Het programma fungeerde hierbij als kennismakelaar en vraagbaak voor het harmoniseren van werkprocessen en de invoering van de landelijke IV/ICT-voorzieningen.

Met de disciplines is een visie ontwikkeld op de functionaliteit en de architectuur van het Nieuwe Meldkamer Systeem (NMS). Deze visie vormde het vertrekpunt voor de marktconsultatie van NMS in 2017 en 2018. Daarnaast zijn de relaties tussen de meldkamerontwikkelingen en het programma Informatievoorziening Veiligheidsregio's verkend. Dit heeft geleid tot nieuwe ambities voor 2018 op het gebied van onder meer BI, kernregistraties en het ICT-verkeersplein.

Eén van de doelstellingen in het 'Transitieakkoord meldkamer van de toekomst' (2011) betrof 'de burger zoveel mogelijk in het eerste contact helpen door middel van multi-intake'. Hiertoe is in 2017 de pilot afgerond. Het programma heeft deze pilot begeleid en bijgedragen aan de evaluatie en portefeuillehouders geadviseerd op het vervolg. Ook is bijgedragen aan

de ontwikkeling van het 112-dossier, de uitwerking van een landelijke visie op continuïteit van de meldkamers en een innovatie-agenda.

Ontwikkelen standaarden

Het programma heeft gewerkt aan de standaardisatie en harmonisatieopgave. De volgende onderdelen uit het Programmaplan 2015-2018 en het daarvan afgeleide activiteitenplan 2017, zijn uitgewerkt:

- Actualisering landelijke set LMC en uitfasering regionale waarden (loopt door in 2018)
- Ontwikkeling van een visie op het brandweerdeel uitvraag protocol (uitwerking kwaliteitsverbetering intake)
- Prioriteitsbepaling voor inzet van brandweereenheden
- Standaard voor objecttypering (kernregistratie objecten)
- Ontwikkeling meldings- en alarmeringsregeling
- Ontwikkeling alarmeren op maat meldkamer brandweer
- Doorontwikkeling en implementatie werkzaamheden calamiteitencoördinator en vakbekwaamheid
- Implementatie advies alarmering hoofdstructuur
- Multidisciplinaire functietypering

Integratie van ontwikkelingen en programma's

Het programma voorziet in meer dan het ontwikkelen van standaarden. Zo was het programma in 2017 betrokken bij verschillende meldkamerontwikkelingen. Dit resulteerde onder andere in een gedeeld beeld over de doelstellingen en taakopvatting van de meldkamer in het taakveld incidentbestrijding. Ook ontstaat het besef bij regio's alertheid op de relatie tussen meldkamer en veld van belang is als de meldkamer door overdracht aan de Nationale politie op meer afstand van de veiligheidsregio komt te staan.

Door de aansluiting bij het digitaal verkeersplein werd gegevensuitwisseling tussen regio's gemakkelijker.

Monitoring op de invoering

Het programmateam monitort jaarlijks de invoering van de ontwikkelde standaarden. Het merendeel van de regio's heeft de standaarden conform voorstel ingevoerd. Enkele regio's ondervonden technische problemen bij de invoering en zijn geholpen. De regionale invoering ligt hiermee op koers.

Borging en beheer

Voor de borging en beheer en de ontsluiting van de ontwikkelde standaarden, zijn de eerste stappen gezet. Vanaf eind 2017 zijn deze ondergebracht bij het IFV. Er zijn afspraken gemaakt over de actualisatie en het eigenaarschap. De standaarden zijn beschikbaar via de website van het IFV.

6 Jaarrekening

6.1 Enkelvoudige jaarrekening

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER

(na bestemming saldo)

Bedragen in duizenden euro's

Activa	Noot	2017	2016
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	2.298	3.010
Materiële vaste activa	2	10.428	10.839
Financiële vaste activa	3	1.660	1.484
Totaal vaste activa		14.386	15.333
Vlottende activa			
Voorraden	4	2.767	1.649
Onderhanden werk	5	243	585
Vorderingen en overlopende activa	6	5.452	4.221
Liquide middelen	7	35.274	35.171
Totaal vlottende activa		43.736	41.626
Totaal activa		58.122	56.959
Passiva			
Eigen vermogen	8		
Startvermogen		4.556	4.556
Algemene reserve		(3.884)	(4.272)
Wettelijke reserve		1.438	1.289
Bestemde reserve		15.083	14.509
Bestemmingsfonds		595	315
Totaal eigen vermogen		17.788	16.397
Voorzieningen	9	10.857	10.526
Kortlopende schulden	10	29.477	30.036
Totaal passiva		58.122	56.959

ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN
Bedragen in duizenden euro's

	Noot	2017	Begroting 2017	2016
Baten				
Onderwijs	11	14.126	12.771	10.751
Kennis	12	8.947	8.465	9.108
Ondersteuning bestuur en managementraden	13	5.739	5.808	6.208
Informatievoorziening	14	6.357	6.050	5.333
Materieelbeheer	15	11.918	11.947	11.800
Opbrengst geleverde producten	16	3.289	2.350	2.967
Overige opbrengsten	17	2.494	1.431	3.551
Som der baten		52.870	48.822	49.718
Lasten				
Inkoopwaarde van geleverde producten		2.261	2.090	1.880
Personeelskosten	18	24.870	23.654	24.283
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	2.685	2.865	2.554
Huisvestingskosten	20	1.320	1.410	1.323
Materiële lasten	21	1.591	1.804	1.637
Leveranties door derden	22	19.455	17.243	17.772
Som der lasten		52.183	49.066	49.449
Bedrijfsresultaat		687	(244)	269
Financiële baten en soortgelijke opbrengsten		0	--	0
Financiële lasten en soortgelijke kosten		4	--	13
		(4)	0	(13)
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening		683	(244)	257
Bijzondere baten & lasten		50	--	(500)
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	23	657	350	601
Saldo van baten en lasten		1.390	106	358

Resultaatbestemming

Er zijn geen statutaire bepalingen inzake de bestemming van het saldo van baten en lasten van het IFV. In de jaarrekening is het saldo op de volgende wijze verwerkt in de verschillende reserves. Het saldo wordt als volgt toegevoegd/onttrokken aan de verschillende reserves:

- wettelijke reserve	149.000
- bestemde reserve NIBHV	574.000
- bestemmingsfonds brandweerkleding	280.000
- algemene reserve	387.000
Totaal	1.390.000

Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

Baten

De totale baten zijn € 4.046.000 hoger dan begroot. Per hoofdproductgroep ontwikkelen de baten zich als volgt ten opzichte van de begroting:

Onderwijs

De baten uit onderwijs zijn € 1.356.000 hoger dan begroot door hogere baten bij opleiden en examinering.

Kennis

De baten uit kennis zijn € 482.000 hoger dan begroot met name door een groter dan begrote inzet voor de kennisfuncties inkoop, kennis centrum arbeidsveiligheid, kenniscentrum voorrangsvaertuigen en ondersteuning van innovatie.

Ondersteuning bestuur en managementraden

De baten Ondersteuning bestuur en managementraden zijn conform begroting.

Informatievoorziening

De baten informatievoorziening zijn € 307.000 hoger dan begroot door een hogere omzet bij Netcentrisch werken als gevolg van contracten met Rijkswaterstaat, Waterschappen en GHOR-regio's.

Materieelbeheer

De baten materieelbeheer zijn conform begroting.

Opbrengst geleverde producten

De opbrengst geleverde producten is € 939.000 hoger dan begroot door een hogere omzet uit de verkoop van brandweerkleding en een hogere omzet uit de verkoop van les- en leermiddelen buiten het fonds les-en leerstof

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten zijn € 1.063.000 hoger dan begroot. Dit is met name een gevolg van een hogere omzet uit adviesopdrachten.

Lasten

Inkoopwaarde van geleverde producten

Inkoopwaarde van geleverde producten is € 171.000 hoger dan begroot door de hogere omzet.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn € 1.215.000 hoger dan begroot als gevolg van:

- Een € 412.000 lagere dotatie aan de voorziening personeel. In de begroting is een dotatie aan de voorziening personeel opgenomen van € 500.000 voor de doorontwikkeling van het IFV. Hiervan is € 88.000 gerealiseerd.
- Hogere kosten eigen personeel, met name als gevolg van een hogere pensioenpremie: € 283.000.
- Hogere kosten inhuur extern personeel door hogere omzet: € 1.345.000.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn € 180.000 lager dan begroot, doordat geplande investeringen niet allemaal zijn gerealiseerd.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn € 89.000 lager dan begroot, met name als gevolg van lagere kosten voor energie en onderhoud.

Materiële lasten

De materiële lasten zijn € 213.000 lager dan begroot, met name door lagere kosten voor multifunctionals, telefoons en managementondersteuning.

Leveranties door derden

De leveranties door derden zijn € 2.212.000 hoger dan begroot als gevolg van de hogere omzet.

Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening

Het saldo uit gewone bedrijfsuitoefening is door bovengenoemde ontwikkelingen € 926.000 hoger dan begroot.

Aandeel in resultaat deelnemingen en Saldo van baten en lasten

Het aandeel in resultaat deelnemingen is € 307.000 hoger dan begroot en het saldo van baten en lasten is € 1.283.000 hoger dan begroot.

ENKELVOUDIG KASSTROOMOVERZICHT
Bedragen in duizenden euro's

	2017	2016
Bedrijfsresultaat	687	271
Bijzondere baten & lasten	50	(500)
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	2.685	2.553
Afschrijvingen desinvesteringen	(228)	(459)
Mutatie in voorzieningen	331	445
Mutatie in werkkapitaal	(2.567)	3.533
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	958	5.843
Ontvangen interest en soortgelijke opbrengsten	--	--
Betaalde interest en soortgelijke kosten	(4)	(13)
Ontvangen dividend	482	284
	478	271
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.436	6.114
Investeringsactiviteiten:		
- immateriële vaste activa	(450)	(715)
- materiële vaste activa	(1.140)	(1.963)
- desinvesteringen materiële vaste activa	257	484
- verwerving groepsmaatschappijen	--	--
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(1.333)	(2.194)
Netto kasstroom	103	3.920

Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2017

Omschrijving organisatie en voornaamste activiteiten

Het Instituut Fysieke Veiligheid, met Kvk nummer 56802633, is op 1 januari 2013 opgericht bij de Wet veiligheidsregio's. Het IFV is een ZBO met als statutaire vestigingsplaats Kemperbergerweg 783 in Arnhem. De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd op de locatie aan de Kemperbergerweg in Arnhem en twee locaties in Zoetermeer, de Zilverstraat en de Chroomstraat.

Het IFV is de landelijke voorziening waarin vanaf 2013 zes organisaties zijn samengevoegd die als gemeenschappelijk kenmerk hebben dat ze hun werkzaamheden verrichten voor hulpverleningsdiensten, gemeenten en andere partners in de veiligheidsregio's. De zes organisaties waren het NIFV, het Bureau Veiligheidsberaad, Bureau Brandweer Nederland, de Landelijke Faciliteit Rampenbestrijding, het Landelijke Management Development voor veiligheidsregio's en het Nederlands bureau brandweerexamens. Met deze samenvoeging is een zelfstandig bestuursorgaan ontstaan dat zich richt op de ondersteuning van de veiligheidsregio's. De doelstelling van het IFV is om als kennisinstituut de vanzelfsprekende partner te worden voor de regio's bij hun vraagstukken naar professionalisering en optimalisering van hun taakuitvoering in het domein van de fysieke veiligheid.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor Organisaties zonder-winststreven (RJ 640) en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. De RJ 640 wordt integraal toegepast.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, zijn activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen, wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar het IFV zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen, wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van

schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta van de groepsmaatschappijen omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum.

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als deel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financierings-verplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsvorderingen en overige vorderingen en financiële verplichtingen.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door het IFV gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord, indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handels- en overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Afgeleide financiële instrumenten

De eerste waardering voor afgeleide financiële instrumenten is reële waarde.

Na eerste waardering worden afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedgemodel wordt toegepast.

Voor valutatermijncontracten afgesloten ter afdekking van monetaire activa en passiva in vreemde valuta's wordt kostprijs hedge accounting toegepast om te bereiken dat de in de staat van baten en lasten verantwoorde resultaten als gevolg van de omrekening van de monetaire posten worden gecompenseerd met waardewijzigingen van de valutacontracten tegen de contante koers op rapporteringsdatum. Het verschil tussen de waarde van het valutatermijncontract tegen de contante koers op afsluitdatum en de waarde van het valutatermijncontract tegen de termijnkoers wordt via de staat van baten en lasten geamortiseerd over de looptijd van het valutatermijncontract.

Het IFV documenteert de hedgerelaties en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat er sprake is van een effectieve hedge, respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges. De effectiviteitstest vindt plaats door vergelijking van de kritieke kenmerken van het afdekkingsinstrument met de afgedekte positie. Indien sprake is van een overhedge, wordt de hiermee samenhangende waarde op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

Immateriële vaste activa

De in de balans van het IFV opgenomen immateriële vaste activa hebben betrekking op software (deels in eigen beheer) en licenties. Deze zijn gewaardeerd tegen de direct toewijsbare kosten. Amortisatie van de geactiveerde ontwikkelkosten voor de publicaties vindt plaats op basis van het aantal gedrukte boeken. Amortisatie van geactiveerde kosten voor de leergangen vindt plaats op jaarbasis (twee of drie jaar).

Goodwill wordt bepaald als het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelnemingen en het belang van de groep in de netto reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en de 'voorwaardelijke' verplichtingen van de overgenomen deelneming, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De geactiveerde goodwill wordt lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, die is bepaald op vijf jaar.

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en terreinen, machines en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), verminderd met de daarop van toepassing zijnde afschrijvingen, dan wel lagere bedrijfswaarde.

De afschrijvingen zijn berekend volgens de lineaire methode op basis van de bedrijfseconomisch verantwoord geachte gebruiksduur; er wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. Investerings worden geactiveerd, indien zij meer bedragen dan € 500.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

- gebouwen: 5-30 jaar;

- terreininrichting/bestrating: 5-10 jaar;
- vervoermiddelen: 4-10 jaar;
- machines en installaties: 5-20 jaar;
- inventarissen: 3-10 jaar;
- hardware automatisering: 3-5 jaar;
- software en licenties: 2-6 jaar.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van het IFV gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer het IFV garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door het IFV ten behoeve van deze deelneming.

Vorraden

De voorraad brandweerkleding wordt gewaardeerd tegen de gemiddelde inkooprijs/vaste verrekenprijs. De waardering van de voorraden vindt plaats op basis van 'first in first out' (FIFO). De voorraad grond- en hulpstoffen wordt gewaardeerd tegen historische kostprijs.

Onderhanden werk

In de waardering van onderhanden projecten worden de kosten begrepen, die direct betrekking hebben op het project, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project. De toerekening van opbrengsten, kosten en winstneming op onderhanden werken geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode) per balansdatum op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Uitgaven die verband houden met projectkosten die na de balansdatum tot de verrichte prestaties leiden, worden als activa verwerkt, indien het waarschijnlijk is dat ze in een volgende periode zullen leiden tot opbrengsten. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten als last verwerkt.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij anders aangegeven. Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van: een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorzieningen Personeel

De voorziening Personeel houdt verband met de geschatte kosten van afvloeiing van medewerkers.

Voorziening vervanging materieel

Het IFV heeft van het ministerie van VenJ boedel overgedragen gekregen. Het is een wettelijke taak van het IFV om deze boedel in stand te houden. Voor de uitvoering van deze wettelijke taak wordt door het IFV een deel van de rijksbijdrage gedoteerd aan de voorziening vervanging materieel, teneinde de vervanging van het materieel in de toekomst te kunnen financieren. Het jaarlijkse bedrag dat gedoteerd wordt aan de voorziening vervanging materieel is gebaseerd op de verwachte besteding voor de komende vijf jaar. Bestedingen in het kader van de instandhouding van de boedel worden onttrokken aan de voorziening.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening website/huisstijl

Dit betreft zaken zoals huisstijl IFV, nieuwe website IFV, huisvesting, op orde krijgen van operationele processen in de IFV-omgeving.

Kortlopende schulden

De grondslagen voor waardering van kortlopende schulden zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Opbrengstverantwoording

Algemeen

In de jaarrekening 2017 is de omzet van het IFV gespecificeerd naar de verschillende diensten die het IFV levert. Deze presentatiecorrectie heeft plaatsgevonden voor zowel de omzet uit 2017 als de vergelijkende cijfers 2016.

Overheidssubsidies en rijksbijdragen

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten, zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat het IFV zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door het IFV gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van het IFV voor de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden opgenomen in de baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van retouren en tegemoetkomingen, handels- en volumekortingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden in de staat van baten en lasten verwerkt, wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van aanhoudende managementbetrokkenheid bij de goederen.

Diensten

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de staat van baten en lasten als baten opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden.

Onderhanden werk

Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat van een onderhanden werk, worden de projectopbrengsten en -kosten als baten en lasten in de staat van baten en lasten verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum.

De mate waarin prestaties van een onderhanden werk zijn verricht, wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Indien het resultaat van een onderhanden project niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten opgenomen.

De 'percentage of completion' methode wordt gehanteerd voor alle activiteiten.

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen, als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen, omvat het aandeel van het IFV in de resultaten van deze deelnemingen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening van de groep vereisen de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en

verplichtingen. Ten behoeve van waardering en informatieverschaffing is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

Handels- en overige vorderingen

De reële waarde van handels- en overige vorderingen wordt tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen geschat.

Derivaten

De reële waarde van valutatermijncontracten is gebaseerd op de genoteerde marktprijs, indien voorhanden. Indien geen genoteerde marktprijs beschikbaar is, wordt de reële waarde bepaald door de verwachte kasstromen gediscoteerd tegen actuele rentes waarin een opslag is opgenomen om de relevante risico's contant te maken.

Niet-afgeleide financiële verplichtingen

De reële waarde van niet-afgeleide financiële verplichtingen wordt berekend op basis van de contante waarde van toekomstige aflossingen en rentebetalingen, gediscoteerd tegen de marktrente waarin een opslag is opgenomen voor de relevante risico's per verslagdatum. Voor financiële leases wordt de marktrente bepaald aan de hand van vergelijkbare leaseovereenkomsten.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS
Bedragen in duizenden euro's (tenzij anders vermeld)

1 Immateriële vaste activa

	Software/ Licenties	Goodwill	Totaal
Balans per 1 januari 2017			
Aanschafwaarde	4.852	4.303	9.155
Cumulatieve afschrijving	(3.563)	(2.582)	(6.145)
Boekwaarde	1.289	1.721	3.010
Mutaties			
Investerings	450	--	450
Desinvesteringen	(24)	--	(24)
Afschrijvingen desinvesteringen	6	--	6
Nieuwe consolidaties	--	--	--
Afschrijvingen	(284)	(861)	(1.145)
	148	(861)	(713)
Balans per 31 december 2017			
Aanschafwaarde	5.278	4.303	9.581
Cumulatieve afschrijving	(3.841)	(3.443)	(7.283)
Boekwaarde	1.437	860	2.298

2 Materiële vaste activa (*)

	Gebouwen en terreinen	Vervoermiddelen	Machines en installaties	Materieel en inventarissen	Totaal
Balans per 1 januari 2017					
Aanschafwaarde	15.730	1.837	3.439	5.866	26.872
Cumulatieve afschrijving	(8.686)	(973)	(2.175)	(4.200)	(16.034)
Boekwaarde	7.044	864	1.264	1.666	10.838
Mutaties					
Investerings	563	121	154	301	1.139
Desinvesteringen	--	(218)	(14)	--	(232)
Afschrijvingen desinvesteringen	--	208	14	--	222
Nieuwe consolidaties	--	--	--	--	--
Afschrijvingen	(566)	(311)	(232)	(431)	(1.540)
	(3)	(200)	(78)	(130)	(411)
Balans per 31 december 2017					
Aanschafwaarde	16.293	1.740	3.579	6.167	27.779
Cumulatieve afschrijving	(9.251)	(1.076)	(2.393)	(4.631)	(17.352)
Boekwaarde	7.042	664	1.186	1.536	10.428

*) De verzekerde waarde van de gebouw en/huurdersbelangen is 23.071.100 Euro.

Verzekerde waarde van de inventaris/ bedrijfsuitrusting / goederen 16.064.600 Euro.

Toelichting overdracht boedel FDC

Bij oprichting van het IFV per 1 januari 2013 heeft het Ministerie van V&J de boedel die door de afdeling FDC van het IFV wordt beheerd overgedragen aan het IFV.

Deze boedel heeft een geschatte historische aanschafwaarde per 01/01/2013 van 71.200.000 euro excl. BTW.

Aangezien de boedel om niet is verkregen is in deze in het verloopoverzicht Materiële vaste activa niet opgenomen.

Om de continuïteit van het materieel te borgen is een vervangingsplan opgesteld waarin de verplichtingen voor de komende vijf jaar zijn opgenomen.

Jaarlijks wordt hiervoor ten laste van de winst en verliesrekening een bedrag gedoteerd aan de vervangingsvoorziening materieel. In 2017 bedraagt dit 2.960.719 euro.

3 Financiële vaste activa

	2017	2016
Balans per 1 januari	1.484	1.166
Mutaties		
Aandeel in het resultaat	657	602
Nieuwe consolidaties	--	--
Kapitaalsvermindering	--	--
Ontvangen dividend	(482)	(284)
	176	318
Balans per 31 december	1.660	1.484

Het IFV heeft de volgende kapitaalbelangen:

Naam	Vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal
NIBHV B.V.	Rotterdam	77,78%
IE Beheer B.V.	Woerden	100,00%

4 Voorraden

	2017	2016
Grond - en hulpstoffen	759	604
Gereed product en handelsgoederen	2.008	1.046
Vooruitbetaald op voorraden	--	--
	2.767	1.650

Grond - en hulpstoffen

	2017	2015
Aanschafprijs	759	604
Voorziening voor incourantheid	--	--
	759	604

Gereed product en handelsgoederen

	2017	2016
Voorraad brandweerkleding	2.109	1.203
Voorziening brandweerkleding	(101)	(182)
Voorraad lesmateriaal	--	42
Voorziening lesmateriaal	--	(17)
	2.008	1.045

5 Onderhanden projecten

	2017	2016
Gerealiseerde projectkosten	22.115	16.571
Toegerekende winsten	(1.000)	(269)
Af: Gedeclareerde termijnen	26.424	22.025
Voorziening te verwachten verliezen	52	118
	(5.361)	(5.841)
Waarde van verricht werk > gefactureerde termijnen	243	387
Waarde van verricht werk < gefactureerde termijnen	(5.605)	(6.228)
	(5.361)	(5.841)

6 Vorderingen en overlopende activa

	2017	2016
Vorderingen op handelsdebiteuren	4.112	2.968
Vorderingen op deelnemingen	387	120
Overige vorderingen en overlopende activa		
- vooruitbetaalde kosten	519	890
- pro rata BTW	101	47
- overige vorderingen en overlopende activa	333	196
	5.452	4.221

Vorderingen op handelsdebiteuren

	2017	2016
Vorderingen op handelsdebiteuren	4.112	2.968
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	--	--
	4.112	2.968

Alle vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar

7 Liquide middelen

	2017	2016
Deposito's	--	--
Bank/kas	35.274	35.171
	35.274	35.171

Liquide middelen zijn vrij beschikbaar en ondergebracht bij het Ministerie van Financiën/Schatkistbankieren.
Het IFV heeft kredietfaciliteiten bij ING van € 4,0 miljoen.

8 Eigen vermogen

	Startvermogen	Algemene Reserve	Wettelijke reserve 1)	Bestemde Reserve Bedrijfsrisico's 2)	Bestemde Reserve NIBHV 3)	Bestemmingsfonds Brandweerkleding 4)	Totaal Eigen Vermogen
Stand per 01 januari 2017	4.556	(4.272)	1.289	3.300	11.209	315	16.397
<i>Mutaties</i>							
Investering	--	(433)	433	--	--	--	--
Mutatie bestemde reserve bedrijfsrisico's	--	--	--	--	--	--	--
Mutatie bestemde reserve Brandweerkleding	--	(280)	--	--	--	280	--
Afschrijving software/licenties	--	284	(284)	--	--	--	--
Saldo	--	1.390	--	--	--	--	1.390
Bestemming resultaat NIBHV	--	(574)	--	--	574	--	--
Stand per 31 december 2017	4.556	(3.884)	1.438	3.300	11.783	595	17.788

1) Het IFV heeft een verplichte wettelijke reserve van € 1.438.000 als tegenhanger van de boekwaarde van de geactiveerde ontwikkelkosten voor:

- E- Synergy € 451.000
- GUI € 344.000
- HR systeem € 286.000
- Overig € 356.000

E-Synergy is het ERP systeem waarmee de werkprocessen van het IFV worden ondersteund.

2) Het bestuur van het IFV heeft een bestemde reserve bedrijfsrisico's aangebracht van € 3.300.000 om een aantal specifiek bedrijfsrisico's te ondervangen.

Deze bestemde reserve is bedoeld ter dekking van de kosten van de volgende risico's, die in het directieverslag worden toegelicht:

- Integratie in IFV van nieuwe bedrijfsonderdelen: € 2,0 mln.
- Bedrijfsrisico's als gevolg van veranderende markomstandigheden: € 1,3 miljoen.

3) Het bestuur van het IFV heeft een bestemde reserve NIBHV aangebracht, waarin de resultaten uit de deelneming NIBHV B.V. zijn opgenomen, zodat goed zichtbaar is wat de ontwikkeling van het eigen vermogen van het IFV zonder NIBHV is.

De omvang van deze bestemde reserve was per 1 januari 2017 € 11.209.000. Hieraan is in 2017 het aandeel van het IFV (77,78%) in het resultaat van het NIBHV aan toegevoegd van € 574.000

4) Het IFV heeft een bestemmingsfonds Brandweerkleding gevormd waarin de resultaten uit de verkoop van Brandweerkleding zijn opgenomen.

9 Voorzieningen

	Voorziening personeel	Voorziening vervanging materieel	Jubileumvoorziening	Voorziening website/huisstijl	Totaal
Stand per 1 januari 2017	624	9.623	280	0	10.527
<i>Mutaties:</i>					
- Toevoegingen ten laste van het resultaat	21	2.961	60	--	3.042
- Onttrekkingen	(267)	(2.380)	(64)	--	(2.711)
- Nieuwe consolidaties	--	--	--	--	--
- Toevoeging gefinancierd door V&J	--	--	--	--	--
- Herrubricering van kortlopende schulden	--	--	--	--	--
Stand per 31 december 2017	378	10.204	276	--	10.858

De voorziening vervanging materieel kan ook voor een groot deel als kortlopend worden aangemerkt, omdat er in 2018 grote uitgaven gepland zijn.

10 Kortlopende schulden en overlopende passiva

	2017	2016
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	4.764	5.377
Schulden aan deelnemingen	131	190
Belastingen		
- te betalen loonheffing	35	410
- te betalen omzetbelasting	325	39
Onderhanden projecten	5.605	6.426
Nog te besteden bijdragen V&J en regio's *)	14.813	13.496
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva:		
- te betalen salariskosten/ personeelskosten	138	124
- te betalen pensioenen/premies sociale verzekeringen	247	357
- reservering vakantiegeld	682	645
- reservering vakantiedagen	677	522
- reservering sociaal plan (subsidie V&J)	0	26
- overige schulden en overlopende passiva	2.060	2.425
	29.477	30.036

Alle kortlopende schulden en overlopende passiva in het bovenstaande overzicht hebben een looptijd korter dan 1 jaar

*) specificaties subsidies: zie bijlage Subsidieoverzicht IFV 2017

Financiële instrumenten

Algemeen

Het IFV maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan markt-en/of kredietrisico's.

Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Het IFV heeft in 2017 geen gebruik gemaakt van valutatermijncontracten en valutaopties.

Het IFV handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van de kredietrisico's bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de onderneming verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's

Kredietrisico's

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn verdeeld over een groot aantal afnemers bij de overheid en de semi-overheid. De liquiditeit van deze afnemers is goed, waardoor het kredietrisico voor het IFV zeer beperkt is.

Liquiditeitsrisico

Gezien de balansposities van het IFV is het liquiditeitsrisico zeer gering.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Valuta risico's

Het IFV heeft in 2017 de (beperkte) valuta risico's niet afgedekt.

Niet in de balans opgenomen regelingen

Leasing

De operationele leasekosten worden lineair over de leaseperiode in de staat van baten en lasten verwerkt. Ten aanzien van de huurovereenkomsten geldt dat deze bij niet tijdige opzegging stilzwijgend worden verlengd. De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

bedragen in duizenden euro's	2018	2019	2020	2021	=> 2022
Operationele lease overeenkomsten met leveranciers van kopieermachines en overige apparatuur	62	58	48	48	36
Huurovereenkomsten	283	0	0	0	0

IFV niet contractpartij

Via de balans worden ook projecten afgewikkeld waarbij het IFV niet de contractpartij is van de gecontracteerde leveranciers, maar het Ministerie van VenJ.

Zie ook toelichting op het Overzicht Rijksbijdragen. In 2017 gaat dit om een bedrag van € 7,6 miljoen.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN
Bedragen in duizenden euro's (tenzij anders vermeld)

11 Onderwijs		
	2017	2016
Opleiden	6.953	4.871
Examinering	3.203	3.148
Training en bijscholing	3.444	2.315
Toezicht certificering	526	417
	14.126	10.751
12 Kennis		
	2017	2016
Kennis makelen	790	767
Kennisontwikkeling	4.764	4.712
Kennisfuncties	3.393	3.629
	8.947	9.108
13 Ondersteuning bestuur en managementraden		
	2017	2016
Beleids- en strategie advisering	1.955	2.270
Diensten aan managementraden	3.784	3.939
	5.739	6.208
14 Informatievoorziening		
	2017	2016
Beheer informatie systemen	6.357	5.333
	6.357	5.333
15 Materieelbeheer		
	2017	2016
Materieelbeheer	4.576	6.738
Instandhouding voorzieningen (multi)	4.189	2.680
Bovenregionale voorzieningen	2.415	1.790
Standaardisatie	738	592
	11.918	11.800
16 Opbrengst geleverde producten		
	2017	2016
Verkopen brandweerkleding	2.915	2.520
Verkopen les - en leermiddelen	374	447
	3.289	2.967
17 Overige opbrengsten		
	2017	2016
Advies	898	2.658
Overige projectopbrengsten	1.596	893
	2.494	3.551

18 Personeelskosten

	2017	2016
Lonen en Salarissen	15.406	14.565
Pensioenlasten	2.165	1.859
Sociale lasten	1.843	1.792
Uitzendkrachten/detachering	3.833	4.795
Reis- en verblijfkosten	921	835
Overige personeelskosten	702	437
	24.870	24.283

In de overige personeelskosten zijn ook de dotaties en de vrijval van de voorziening personeel opgenomen.

De gemiddelde personeelsbezetting was in 2017 246 FTE (2016: 236 FTE)

Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT)

De leden van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur ontvangen geen bezoldiging voor het vervullen van hun functie.

De namen van de leden van het DB en AB zijn in Bijlagen 6.1 (samenstelling bestuur en management)

opgenomen. De WNT norm voor de maximale bezoldiging van de directieleden voor 2016 is € 179.000 en voor 2017 € 181.000.

De bezoldiging van de directieleden van het IFV is als volgt (definities conform WNT):

Functie: Naam: Jaar:	Algemeen directeur L.C. Zaal		Directeur bedrijfsvoering W. Papperse		Directeur Portefeuille Brandweer I.J. Stelstra	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Beloning*	130.437	127.632	132.951	130.118	122.476	36.955
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen**	22.500	22.500	--	--	--	--
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn***	17.199	15.023	16.894	14.719	16.707	4.879
In het boekjaar verrichte uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	N.V.T	N.V.T	N.V.T	N.V.T	N.V.T	N.V.T
Totaal	170.136	165.155	149.845	144.837	139.183	41.834
Maximale bezoldiging conform WNT.	181.000	179.000	181.000	179.000	181.000	59.667
Duur van het dienstverband in het boekjaar.	hele jaar	hele jaar	hele jaar	hele jaar	hele jaar	4 maanden
Omvang van het dienstverband	1 fte	1 fte	1 fte	1 fte	1 fte	1 fte

* de heren Papperse en Stelstra hebben een leaseauto waarvan de fiscale bijtelling in de beloning is mee genomen

** de heer Zaal heeft een privé auto en ontvangt een reiskostenvergoeding

***werkgeversbijdrage pensioenpremie

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Er zijn in 2017 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Pensioenen

ABP heeft een herstelplan gemaakt omdat dekkingsgraad lager is dan de door DNB vereiste 128%. De actuele dekkingsgraad op 28-02-2018 is 105,3%.

In dit herstelplan is aangegeven hoe de beleidsdekkingsgraad in een periode van 10 jaar kan groeien naar minimaal 127,8%

Het IFV heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het IFV heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

19 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

	2017	2016
<i>Immateriële vaste activa</i>		
- Software/Licenties	284	333
- Goodwill	861	861
<i>Materiële vaste activa</i>		
- Gebouwen en terreinen	566	529
- Vervoermiddelen	311	263
- Machines en installaties	232	228
- Materieel en inventarissen	431	340
	2.685	2.554

20 Huisvestingskosten

	2017	2016
Huur	375	363
Energie	212	229
Schoonmaken	284	277
Onderhoud gebouwen en terreinen	234	254
Bewaking	80	79
Verzekeringen, heffingen en OZB	80	75
Overige huisvestingskosten	55	46
	1.320	1.323

21 Materiële lasten

	2017	2016
Overige kosten vervoermiddelen	372	403
Overige kosten inventaris	31	2
Repro- en drukkosten	115	114
Telefoon/fax	129	164
Porti	113	142
Automatisering	600	653
Literatuur en abonnementen	52	60
Representatie en vergaderkosten	51	32
Accountantskosten-controle jaarrekening	57	62
Adviesdiensten op fiscaal terrein	54	46
Overige advieskosten & managementondersteuning	118	77
Overige materiële kosten	(101)	(118)
	1.591	1.637

22 Leveranties door derden

	2017	2016
Diensten, gastdocenten, externe deskundigen	15.980	14.203
Dotatie voorziening vervanging materieel	2.961	3.096
Catering	515	473
	19.455	17.772

**23 Aandeel in resultaat van ondernemingen
waarin wordt deelgenomen**

	2017	2016
Aandeel in resultaat NIBHV B.V.	574	481
Aandeel in resultaat IE Beheer B.V.	84	120
	657	601

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen het IFV, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet zakelijke grondslag.

6.2 Geconsolideerde jaarrekening

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER

(na bestemming saldo)

Bedragen in duizenden euro's

Activa	Noot	2017	2016
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	2.760	3.346
Materiële vaste activa	2	10.937	11.032
Totaal vaste activa		13.697	14.378
Vlottende activa			
Voorraden	3	2.827	1.739
Onderhanden werk		243	387
Vorderingen en overlopende activa	4	5.844	4.887
Liquide middelen	5	36.475	36.345
Totaal vlottende activa		45.389	43.358
Totaal activa		59.086	57.736
Passiva			
Eigen vermogen		17.787	16.397
Minderheids belang derden		357	330
Totaal groepsvermogen		18.144	16.727
Voorzieningen		10.862	10.534
Kortlopende schulden	6	30.080	30.475
Totaal passiva		59.086	57.736

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN
Bedragen in duizenden euro's

	Noot	2017	2016
Baten			
Onderwijs		14.127	10.751
Kennis		8.946	9.109
Ondersteuning bestuur en managementraden		5.739	6.208
Informatievoorziening		6.357	5.333
Materieelbeheer		11.918	11.800
Opbrengst geleverde producten	7	7.481	6.683
Overige opbrengsten		2.336	3.843
Som der baten		56.904	53.727
Lasten			
Inkoopwaarde van geleverde producten	8	2.960	2.695
Personeelskosten	9	27.627	26.697
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa		2.821	2.701
Huisvestingskosten	10	1.451	1.474
Materiële lasten	11	2.224	2.235
Leveranties door derden	12	18.002	16.705
Som der lasten		55.085	52.507
Bedrijfsresultaat		1.820	1.219
Financiële baten en soortgelijke opbrengsten		(0)	1
Financiële lasten en soortgelijke kosten		(11)	(19)
		(11)	(18)
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening		1.809	1.202
Belastingen	13	(254)	(207)
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening ná belastingen		1.555	995
Bijzondere baten & lasten		--	(500)
Belang derden		(165)	(137)
Saldo van baten en lasten		1.390	358

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT
Bedragen in duizenden euro's

	2017	2016
Bedrijfsresultaat	1.819	1.221
Bijzondere baten & lasten	0	(500)
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	2.821	2.701
Afschrijvingen desinvesteringen	(279)	(781)
Mutatie in voorzieningen	328	453
Mutatie in werkkapitaal	(2.341)	3.749
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.348	6.843
Ontvangen interest en soortgelijke opbrengsten	0	1
Betaalde interest en soortgelijke kosten	(11)	(19)
Betaalde winstbelasting	(209)	(196)
	(220)	(214)
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.128	6.629
Investeringsactiviteiten in:		
- immateriële vaste activa	(643)	(936)
- materiële vaste activa	(1.531)	(2.054)
- desinvesteringen materiële vaste activa	314	814
- verwerving groepsmaatschappijen	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(1.860)	(2.176)
Betaald dividend	(137)	(81)
Inkoop aandelen	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	(137)	(81)
Netto kasstroom	130	4.372

Toelichting geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2017 van het IFV. Voor zover posten uit de geconsolideerde balans en de geconsolideerde staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Grondslagen van consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van het IFV en zijn groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend, dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken, die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend. Participaties die worden aangehouden om te vervreemden, worden niet geconsolideerd.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Geconsolideerde vennootschappen	Vestigingsplaats	Aandelenbelang	% consolidatie
NIBHV B.V.	Rotterdam	77,78%	100%
IE Beheer B.V.	Zoetermeer	100%	100%

NIBHV B.V.

Omschrijving van de doelstelling

Het verlenen van diensten op het gebied van bedrijfshulpverlening en veiligheid.

Samenstelling van bestuur en directie.

De Raad van Commissarissen van NIBHV B.V. bestaat uit:

- De heer P.J.M.L. Keulen;
- Mevrouw C.I.J.M. Ross;
- De heer A. A. L de Raaff.

De heer J. Pulleman is de directeur van het NIBHV B.V.

IE Beheer B.V.

Omschrijving van de doelstelling

De import, distributie en verkoop van computersystemen, alsmede het verlenen van diensten op het gebied van technische automatisering

Samenstelling van bestuur en directie.

Als 100% deelneming van het IFV wordt het bestuur van IE Beheer B.V. gevormd door het Bestuur van het IFV. De directie van IE beheer B.V. bestaat uit:

- De heer L.C. Zaal;
- De heer W. Papperse.

Minderheidsbelang derden

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het aandeel van derden in de netto-vermogenswaarde, bepaald overeenkomstig de waarderingsgrondslagen van het IFV.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winst-belastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS
Bedragen in duizenden euro's (tenzij anders vermeld)

1 Immateriële vaste activa

	Software/ Licenties	Goodwill	Totaal
Balans per 1 januari 2016			
Aanschafwaarde	5.846	4.302	10.148
Cumulatieve afschrijving	(4.220)	(2.582)	(6.802)
Boekwaarde	1.626	1.720	3.346
Mutaties			
Investerings	643	--	643
Desinvesteringen	(24)	--	(24)
Afschrijvingen desinvesteringen	6	--	6
Nieuwe consolidaties	--	--	--
Afschrijvingen	(352)	(861)	(1.213)
	273	(861)	(588)
Balans per 31 december 2016			
Aanschafwaarde	6.465	4.302	10.767
Cumulatieve afschrijving	(4.566)	(3.442)	(8.008)
Boekwaarde	1.899 *)	860	2.759

*) In dit bedrag zijn ook opgenomen de ontwikkelkosten van het project 'Digitaal Vitaal' van het NIBHV voor een bedrag van 78.000 euro. Hiervoor is in de jaarrekening van het NIBHV een wettelijke reserve gevormd.

2 Materiële vaste activa (*)

	Gebouwen en terreinen	Vervoermiddelen	Machines en installaties	Materieel en inventarissen	Totaal
Balans per 1 januari 2016					
Aanschafwaarde	15.773	2.013	3.441	6.171	27.398
Cumulatieve afschrijving	(8.719)	(1.062)	(2.176)	(4.409)	(16.366)
Boekwaarde	7.054	950	1.265	1.762	11.032
Mutaties					
Investerings	564	159	154	654	1.531
Desinvesteringen	--	(275)	(14)	--	(290)
Afschrijvingen desinvesteringen	--	259	14	--	273
Nieuwe consolidaties	--	--	--	--	--
Afschrijvingen	(572)	(339)	(233)	(464)	(1.608)
	(8)	(196)	(79)	190	(94)
Balans per 31 december 2016					
Aanschafwaarde	16.337	1.896	3.581	6.825	28.639
Cumulatieve afschrijving	(9.291)	(1.142)	(2.395)	(4.873)	(17.702)
Boekwaarde	7.046	754	1.186	1.952	10.937

*) Voor toelichting op de verzekerde waarde van de activa, zie toelichting in de enkelvoudige jaarrekening.

3 Voorraden		
	2017	2016
Grond - en hulpstoffen	759	604
Gereed product en handelsgoederen	2.068	1.136
Vooruitbetaald op voorraden	0	0
	2.827	1.739
<i>Grond - en hulpstoffen</i>		
	2017	2016
Aanschafprijs	759	604
Voorziening voor incourantheid	--	--
	759	604
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>		
	2017	2016
Gereed product en handelsgoederen IFV	2.108	1.244
Voorziening	(101)	(199)
Gereed product en handelsgoederen NIBHV	60	90
Voorziening	--	--
	2.067	1.135
4 Vorderingen en overlopende activa		
	2017	2016
Vorderingen op handelsdebiteuren	4.638	3.452
Vennootschapsbelasting	4	11
Overige vorderingen en overlopende activa		
- vooruitbetaalde kosten	677	988
- pro rata BTW	101	47
- overige vorderingen en overlopende activa	423	389
	5.844	4.887

Alle vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar

5 Liquide middelen		
	2017	2016
Deposito's	--	--
Bank/kas	36.475	36.345
	36.475	36.345

Liquide middelen zijn vrij beschikbaar en ondergebracht bij het Ministerie van Financiën/Schatkistbankieren.

Het IFV heeft bij ING kredietfaciliteiten van € 4,0 miljoen.

6 Kortlopende schulden en overlopende passiva

	2017	2016
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	4.931	5.637
Belastingen		
- te betalen loonheffing	93	449
- te betalen omzetbelasting	363	72
- te betalen vennootschapsbelasting	79	34
Onderhanden projecten	5.605	6.426
Nog te besteden bijdragen V&J en regio's (*)	14.813	13.496
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva:		
- te betalen salariskosten/ personeelskosten	224	263
- reservering sociaal plan (subsidie V&J)	0	40
- te betalen pensioenen/premies sociale verzekeringen	260	26
- reservering vakantiegeld	719	668
- reservering vakantiedagen	687	535
- overige schulden en overlopende passiva	2.305	2.828
	30.080	30.475

Alle kortlopende schulden en overlopende passiva in het bovenstaande overzicht hebben een looptijd korter dan 1 jaar

*) specificaties subsidies: zie bijlage Subsidieoverzicht IFV 2017

Niet in de balans opgenomen regelingen

Leasing

De operationele leasekosten worden lineair over de leaseperiode in de staat van baten en lasten verwerkt. Ten aanzien van de huurovereenkomsten geldt dat deze bij niet tijdige opzegging stilzwijgend worden verlengd. De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

bedragen in duizenden euro's	2018	2019	2020	2021	=> 2022
Operationele lease overeenkomsten met leveranciers van kopieermachines en overige apparatuur	62	58	48	48	36
Huurverplichtingen	359	76	76	38	0

Voor het pand in Rotterdam van NIBHV B.V. is een bankgarantie afgegeven van € 32.000.

IFV niet contractpartij

Via de balans worden ook projecten afgewikkeld waarbij het IFV niet de contractpartij is van de gecontracteerde leveranciers, maar het Ministerie van VenJ.

Zie ook toelichting op het Overzicht Rijksbijdragen. In 2017 gaat dit om een bedrag van € 7,6 miljoen.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN
Bedragen in duizenden euro's (tenzij anders vermeld)

7 Opbrengst geleverde producten

	2017	2016
Verkopen brandweerkleding	2.915	2.520
Verkopen les- en leermiddelen	4.566	4.163
	7.481	6.683

8 Overige opbrengsten, inkoopwaarde van geleverde producten en afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa

Als gevolg van het consolideren van de cijfers van IE beheer B.V en NIBHV B.V. zijn de opbrengsten en de kosten iets hoger dan in de enkelvoudige jaarrekening. Gezien de beperkte omvang is dit niet separaat toegelicht. De hogere inkoopwaarde van geleverde producten is volledig toe te schrijven aan NIBHV. B.V.

9 Personeelskosten

	2017	2016
Lonen en Salarissen	17.387	16.152
Pensioenlasten	2.428	2.041
Sociale lasten	2.106	1.988
Uitzendkrachten/detachering	3.903	5.095
Reis- en verblijfkosten	1.004	910
Overige personeelskosten	799	512
	27.627	26.697

De gemiddelde personeelsbezetting was in 2017 280 FTE (2016: 265)

Voor een toelichting op de pensioenen en de overige personeelskosten zie de enkelvoudige jaarrekening.

10 Huisvestingskosten

	2017	2016
Huur	463	464
Energie	226	244
Schoonmaken	301	297
Onderhoud gebouwen en terreinen	234	254
Bewaking	80	79
Verzekeringen, heffingen en OZB	80	75
Overige huisvestingskosten	66	61
	1.451	1.474

11 Materiële lasten

	2017	2016
Overige kosten vervoermiddelen	381	407
Overige kosten inventaris	67	6
Repro- en drukkosten	115	114
Telefoon/fax	145	178
Porti	237	259
Automatisering	795	831
Literatuur en abonnementen	52	60
Representatie en vergaderkosten	51	32
Accountantskosten-controle jaarrekening	98	90
Adviesdiensten op fiscaal terrein	54	46
Overige advieskosten & managementondersteuning	143	91
Overige materiële lasten	86	120
	2.224	2.235

12 Leveranties door derden

	2017	2016
Diensten, gastdocenten, externe deskundigen	14.433	13.135
Dotatie voorziening vervanging materieel	3.096	3.096
Catering	473	473
	18.002	16.705

13 Belastingen

Het toepasselijke belastingtarief bedraagt 25%. De belastinglast in de staat van baten en lasten over 2017 bedraagt EUR 254.000 ofwel 14% van het saldo vóór belastingen. Het verschil tussen het toepasselijke en het effectieve belastingtarief wordt veroorzaakt doordat

- de activiteiten van het IFV vrijgesteld zijn voor de vennootschapsbelasting
- de activiteiten van NIBHV B.V. en IE beheer B.V. belastingplichtig zijn gesteld.

6.3 Overzicht Rijksbijdragen, subsidies en gemeenschappelijke taken.

Ontvangen en bestede bijdragen (in duizenden euro`s)

Structurele bijdragen

Rijksbijdragen

Omschrijving	Rekening courant 2016	Ontvangen	Besteed via W&V	Besteed niet contractpartij	Rekening courant
Kaderbrief IFV	7.232	25.015	19.771	4.134	8.142 ¹⁾
Reservering beheer WAS	--	--	--	--	165 ²⁾
Reservering beheer NCV	--	--	--	--	35 ²⁾
Projecten nader in te vullen door V&J	462	--	70	--	392
Reeds afgerekend	351	(6)	146	--	199
Totaal Rijksbijdragen	8.044	25.009	19.987	4.134	8.933

¹⁾ In de rekening courant positie is 937 duizend euro verantwoord van nog niet bestede gelden die aan onderhanden projecten zijn toebedeeld.

²⁾ Vanuit de rekening courant positie Kaderbrief IFV is 165 duizend euro gereserveerd voor de afhandeling van beheer WAS en 35 duizend euro voor het beheer NCV.

Regionale bijdragen

Omschrijving	Rekening courant 2016	Ontvangen	Besteed via W&V	Rekening courant
Werkplan informatievoorziening	390	344	504	230
Veiligheidsberaad, communicatie	48	233	140	141
Veiligheidsberaad, algemeen	114	1.101	921	294
Leiderschapsontwikkeling LMD-brandweer	337	1.250	838	750
Les- en leerstof niet-officiersfuncties	0	253	159	95
Brandweeronderwijsraad	77	304	96	285
Landelijk Expertisecentrum Transportveiligheid	2	--	--	2
Loon en prijsbijstelling afgeroomd deel BDuR	48	34	--	83
Algemene bijdrage Brandweer Nederland	386	2.871	2.882	375
Product financiering Brandweer Nederland	0	863	863	0
Ontwikkelfonds	(7)	893	865	21
Stichting Nationaal Brandweermuseum	94	25	78	41
Beheer/Borging SIS	130	445	525	49
Exploitatie ELO	124	358	341	141
Netcentrisch werken	0	2.573	2.573	0
Programma GEO	35	608	642	(0)
Bovenregionaal team crisiscommunicatie	21	89	27	82
Bevolkingszorg	139	178	216	101
Totaal structurele regionale bijdragen	1.938	12.422	11.670	2.690

Incidentele bijdragen

Regionale bijdragen

Omschrijving	Ontvangen totaal	Ontvangen 2017	Cumulatieve besteding	Rekening courant	Besteed via W&V
Algemeen werkbudget VB	250	--	250	--	135
Aanvullende bijdrage Strategische Agenda 2015	749	--	502	247	305
Werkbudget veiligheidsberaad	720	--	298	422	226
Bovenregionaal	144	--	79	65	--
Totaal incidentele regionale bijdragen	1.863	--	1.129	734	666

Bijdragen Ministerie van V&J

Omschrijving	Ontvangen totaal	Ontvangen 2017	Cumulatieve besteding	Rekening courant	Besteed via W&V
BRZO 2016	80		80	--	38
BRZO 2017	80	80	36	44	36
Verlening begeleiding onderzoeken SIBR2	32	32	18	14	18
Bijdrage transitiekosten LMO 2014-2018	4.500		2.935	1.565	900
Bijdrage strategische agenda Veiligheidsberaad	160	--	200	(40)	--
Subsidie gez. projecten strategische agenda	251	--	313	(63)	--
Aanvullende bijdrage Stralingsincidenten	63		79	(16)	--
Minicursus versterking stralingsincidenten	29		36	(7)	5
E-learning BES eilanden	32		16	16	3
Commando voorziening, Bonaire	80		20	60	17
Aanv. bijdrage Basisopl. terrorismegevolgbestrijding	60		75	(15)	66
Onderzoek Brandweerstatistiek en Beleving Personeel	100		125	(25)	125
Bijdrage verkenning regionale risicoprofielen	80		62	18	62
Beheer Politiemiddelen 2016 V&J / DG POL	129		84	46	--
Beheer Politiemiddelen 2017 V&J / DG POL	47	47	61	(14)	61
Seminar grensoverschrijdende samenwerking	33	33	33	1	33
Innovatiepartnerschap Early warning Natuurbranden en droogte	200	200	--	200	--
Bijdrage projecten RemBrand	300	300	--	300	--
Transitiekosten Nationale Reddingsvloot	300	300	300	--	300
Financiële bijdrage netwerkdag Bbgbop	15	15	--	15	--
Bijdrage bestuurlijke sessie Strategische Agenda	13	13	--	13	--
Bijdrage voorstel terrorismegevolgbestrijding	137	137	--	137	--
Bijdrage ontwikkeling en actualisatie kwalificatiedossiers	182	182	--	182	--
Bijdrage vervolgonderzoek risicoprofielen	80	80	--	80	--
Reeds afgerekend	7.258	11	7.217	44	57
Totaal incidentele bijdragen Ministerie van V&J	14.241	1.430	11.690	2.555	1.721

¹⁾ In de cumulatieve besteding is voor 23 duizend euro aan bestedingen verantwoord waarbij het IFV niet de contractpartij is.

Overige bijdragen en subsidies

Omschrijving	Ontvangen totaal	Ontvangen 2017	Cumulatieve besteding	Rekening courant	Besteed via W&V
Fortress (EU)	374	115	254	120	14
Subsidie project Water en evacuatie (Min I&M)	150	50	150	--	16
Herziening PvA Asbest realisatiefase 2016 (Min I&M)	80		80	--	--
Beheer Politiemiddelen 2017 (Nationale Politie)	4.726	4.726	4.098	628	677
Afrekening inzet USAR.nl, sint Maarten (BZK)	956	956	864	92	864
Reeds afgerekend	4.255	(548)	4.255	0	--
Totaal overige bijdragen en subsidies	10.541	5.299	9.701	840	1.571

¹⁾ In de cumulatieve besteding is voor 3.420 duizend euro aan bestedingen verantwoord waarbij het IFV niet de contractpartij is.

7 Overige gegevens

7.1 Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Instituut Fysieke Veiligheid te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Instituut Fysieke Veiligheid per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van rechtmatigheid. Dit houdt in dat de inkomsten en uitgaven in overeenstemming zijn met de goedgekeurde begroting (begrotingsrechtmatigheid), met de interne regelingen, waaronder met name de relevante bepalingen in de Wet veiligheidsregio's en dit besluit, die de bestedingsrichting van en de voorwaarden met betrekking tot bijdragen bepalen (bestuursrechtmatigheid), zoals beschreven in het Besluit tot vaststelling van regels over de bijdragen van de Minister van Veiligheid en Justitie aan het Instituut Fysieke Veiligheid (Besluit Rijksbijdragen IFV).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Instituut Fysieke Veiligheid zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere

informatie, die bestaat uit het directieverslag, het verslag van het bestuur IFV en een verantwoording van wettelijke taken, gemeenschappelijke taken en taken voor derden.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag van de directie in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de directie voor de jaarrekening

Het bestuur en de directie van het instituut zijn verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Het bestuur en de directie zijn tevens verantwoordelijk voor de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat de inkomsten en uitgaven in overeenstemming moeten zijn met de goedgekeurde begroting (begrotingsrechtmatigheid), met de interne regelingen, bevoegdheden en voorschriften (beheersrechtmatigheid) en met de overige regelingen, waaronder met name de relevante bepalingen in de Wet veiligheidsregio's en dit besluit, die de bestedingsrichting van en de voorwaarden met betrekking tot de bijdragen bepalen (bestuursrechtmatigheid), zoals beschreven in het Besluit tot vaststelling van regels over de bijdragen van de Minister van Veiligheid en Justitie aan het Instituut Fysieke Veiligheid (Besluit rijksbijdragen IFV)

Bij het opmaken van de jaarrekening moet directie en bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het instituut te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Directie en bestuur moeten gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Verder zijn het bestuur en de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te

geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur en de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Den Haag, 8 juni 2018

Baker Tilly Berk N.V.

A. Ruigendijk RA

8 Bijlagen

8.1 Samenstelling bestuur en management per 31-12-2017

Bestuur

Het IFV kent een algemeen en een dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur van het IFV bestaat uit de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's. Het dagelijks bestuur wordt door het algemeen bestuur benoemd. De voorzitter van het algemeen bestuur is tevens de voorzitter van het dagelijks bestuur. De algemeen directeur van het IFV treedt op als secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur.

Samenstelling van het algemeen bestuur per 31 december 2017

De heer H.M.F. Bruls, voorzitter algemeen bestuur, voorzitter Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

- > J.C.G.M. Berends, voorzitter Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
- > P.I. Broertjes, voorzitter Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
- > A.W. Kolff, voorzitter Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- > P.M. Bruinooge, voorzitter Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
- > F.J.M. Crone, voorzitter Veiligheidsregio Fryslân
- > J. Jorritsma, voorzitter Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
- > A. Marcouch, voorzitter Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden
- > P.C. Krikke, voorzitter Veiligheidsregio Haaglanden
- > H.B. Eenhoorn, waarnemend voorzitter Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
- > H.J.J. Lenferink, voorzitter Veiligheidsregio Hollands Midden
- > J.A.H. Lonink, voorzitter Veiligheidsregio Zeeland
- > H.J. Meijer, voorzitter Veiligheidsregio IJsselland
- > Th. L.N. Weterings, voorzitter Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
- > P.E.J. den Oudsten, voorzitter Veiligheidsregio Groningen
- > M.L.J. Out, voorzitter Veiligheidsregio Drenthe
- > J.M. Penn-te Strake, voorzitter Veiligheidsregio Limburg-Zuid
- > J. Mikkers, voorzitter Veiligheidsregio Brabant-Noord
- > A.S. Scholten, voorzitter Veiligheidsregio Limburg-Noord
- > G.O. van Veldhuizen, voorzitter Veiligheidsregio Twente
- > J. Hamming, voorzitter Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
- > F.M. Weerwind, voorzitter Veiligheidsregio Flevoland
- > J. Wienen, voorzitter Veiligheidsregio Kennemerland
- > J.H.C. van Zanen, voorzitter Veiligheidsregio Utrecht

Samenstelling van het dagelijks bestuur per 31 december 2017

De heer H.M.F. Bruls, voorzitter dagelijks bestuur, voorzitter Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

- > J.C.G.M. Berends, voorzitter Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
- > H.J.J. Lenferink, voorzitter Veiligheidsregio Hollands Midden
- > P.E.J. den Oudsten, voorzitter Veiligheidsregio Twente
- > A.S. Scholten, voorzitter Veiligheidsregio Limburg-Noord

Rooster van aftreden

2018 H.J.J. Lenferink
2019 J.C.G.M. Berends
2019 A.S. Scholten
2019 P.E.J. den Oudsten
2019 H.M.F. Bruls

Management

- > L.C. Zaal MPM, algemeen directeur
- > ing. W. Papperse, directeur bedrijfsvoering
- > I.J.J. Stelstra, directeur portefeuille brandweer
- > W. Beckmann MMe, manager Brandweeracademie
- > ir. F. van der Aart, manager Facilitair Dienstencentrum
- > mevrouw drs. M. Jacobs, manager Bestuurs- en directieondersteuning
- > drs. C.J.M. Huijben, concerncontroller

Lectoren

- > ing. R.R. Hagen MPA, lector Brandpreventie
- > dr. ir. R. Weewer, lector Brandweerkunde
- > dr. M. van Duin, lector Crisisbeheersing
- > dr. ir. N. Rosmuller, lector Transportveiligheid

Curatorium Master of Crisis and Public Order Management (MCPM)

- > mr. T.P.J. Bruinsma, wnd. burgemeester Leerdam
- > J. Rooijmans, directeur Veiligheidsregio Limburg-Noord
- > mr. ing. J. Eshuis, gemeentesecretaris Hengelo
- > drs. M. Smeeke, arts, directeur GHOR/ambulancetzorg Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
- > W. Woelders, plaatsvervangend Politiechef Eenheid Midden Nederland
- > dr. M. Bollen, hoogleraar/ministerie van Defensie
- > W. Beckmann, MMe, manager Brandweeracademie
- > dr. M. van Duin, lector Crisisbeheersing IFV/Politieacademie
- > E. Braakhekke, decaan MCPM/coördinator multi-opleidingen bij het IFV
- > S. van Aubel, onderwijskundige IFV

8.2 Congressen en bijeenkomsten 2017

	KENNISEVENT	Datum	Deelnemers
1	Nieuwjaarsbijeenkomst VBE	dinsdag 17 januari 2017	50
2	Kennissymposium IFV	dinsdag 24 januari 2017	135
3	Plug in Asbestincidenten	donderdag 26 januari 2017	84
4	Implementatie vernieuwing C2000	donderdag 26 januari 2017	40
5	Jeugdbrandweer	zaterdag 28 januari 2017	175
6	Landelijke inkoopdag	donderdag 9 februari 2017	130
7	LEC BrandweerBRZO	donderdag 9 maart 2017	63
8	Incidentonderzoeksdag	donderdag 16 maart 2017	207
9	Lec: vier jaar terug, vier jaar vooruit	woensdag 22 maart 2017	105
10	Whitelist	woensdag 22 maart 2017	52
11	Implementatie vernieuwing C2000	donderdag 30 maart 2017	35
12	Projectmatig samenwerken	dinsdag 11 april 2017	90
13	Expertdag Brandpreventieweek 2017	woensdag 12 april 2017	142
14	Bestuurlijke bijeenkomst zelfredzaamheid	woensdag 12 april 2017	30
15	Voorrangsvoertuigen	woensdag 19 april 2017	190
16	A.S.R. De Amersfoortse	woensdag 17 mei 2017	60
17	Gebruikersdag/N@tschool	donderdag 18 mei 2017	177
18	Middagsymposium GGB	donderdag 1 juni 2017	81
19	Ises 2017 (tweedaags events 7 + 8 jun)	woensdag 7 juni 2017	380
20	Managementsymposium Vereniging Bouw- en woningtoezicht	donderdag 8 juni 2017	80
21	Plug-in Bevolkingszorg	maandag 12 juni 2017	61
22	Jaarcongres VBE	woensdag 14 juni 2017	150
23	Herdenkingsbijeenkomst	zaterdag 17 juni 2017	175
24	Brandveiligheid in de zorg	maandag 26 juni 2017	250
25	Bestuurlijke sessie	maandag 3 juli 2017	60
26	Plug-In Evalueren	woensdag 5 juli 2017	65
27	Inowit	vrijdag 1 september 2017	100
28	Congres Drones	vrijdag 8 september 2017	175
29	Grensoverschrijdende samenwerking (13 + 14 sept)	woensdag 13 september 2017	180
30	Vastgoed	donderdag 14 september 2017	75
31	C2000	woensdag 20 september 2017	35
32	Exchange of experts rampengevolgbestrijding (26 + 27 sept)	dinsdag 26 september 2017	65
33	Exchange of experts rampengevolgbestrijding	donderdag 28 september 2017	65
34	Brandweercongres (bijdrage IFV) (5 + 6 okt)	donderdag 5 oktober 2017	
35	Service Bus voor partners in Veiligheid	dinsdag 10 oktober 2017	80
36	Experience netcentrisch samenwerken	donderdag 12 oktober 2017	27
37	Omgevingsbewust commandovoeren	woensdag 18 oktober 2017	110
38	Alumnidag MCPM	woensdag 1 november 2017	70
39	Innoveren met informatie	donderdag 2 november 2017	175
40	Netwerkdag SIS	dinsdag 7 november 2017	40
41	FSS (8 + 9 nov)	woensdag 8 november 2017	600
42	LEC BrandweerBRZO	donderdag 9 november 2017	120
43	CO bijeenkomst	woensdag 15 november 2017	50
44	Materieelbeheer	donderdag 16 november 2017	90
45	Mentale kracht (Politie)	vrijdag 17 november 2017	80
46	Mini Crises 2016	dinsdag 21 november 2017	90
47	CFBT	donderdag 23 november 2017	100
48	Coaching (ATLV)	donderdag 30 november 2017	130
49	Netwerkdag Besluit Brandveilig Gebruik & Basishulpverlening	donderdag 14 december 2017	75
	Totaal aantal bezoekers		5.599

8.3 Onderzoeken 2017 in opdracht

Onderzoek	Opdrachtgever	publicatie
Brandweerkunde		
Tweede orde leren van incidenten bij WO-beheersing	Brandweer Nederland	Publicatie in 2018
Pilot commandovoering	VR Haaglanden, Gelderland-Zuid, Kennemerland, Drenthe	
Mythburners Haaglanden	VR Haaglanden	Mythburnersaflevering 'Gas'
Literatuurstudie mindfulness operationele diensten	VR Kennemerland	Met beide benen op de grond Een verkenning naar het toepassen van mindfulness bij commandovoering
Prorail Schuimblustest	Prorail bv	
In company training Erasmus MC	Niemand Raadgevende Ingenieurs B.V.	
Mindfitness NLDA	VRK	
Kenniscentrum Natuurbranden	Brandweer Nederland	
Early warning natuurbrandrisico en droogte	Ministerie Veiligheid en justitie	
GBO-SO Satellietdata/vegetatiekaarten	Ministerie Economische zaken	
Brandpreventie		
De zorg brandveilig	Stichting Crisislab	
Adviesopdracht Woonzorg Nederland	Woonzorg Nederland	
Verwarde personen en brandveiligheid deel 1	Brandweer Nederland	Brandveiligheid in relatie tot 'verwarde personen' - een verkenning van de problematiek
Verwarde personen fase 2	Brandweer Nederland	Publicatie in 2018
Evaluatie actieplan stalbranden	Wageningen Livestock Research	Evaluatie actieplan stalbranden 2012-2016
Brand Diemen	Brandweer Amsterdam-Amstelland	Brand Rode Kruislaan in Diemen. Een onderzoek naar het brandweeroptreden
Gemeente Dongen advies brandoverslag	Gemeente Dongen	
Fire Safety Platform	Nederlandse brandwonden stichting	
Testmethoden meubilair en matrassen extern	Brandweer Nederland	Europees advies voor testen brandveiligheid meubilair
Transportveiligheid		
LEC BRZO	Ministerie Veiligheid en justitie	
InMoed 'beheerste toegang stations'	Nederlands Spoorwegen BV	
Samenwerken aan veilig spoor	VR Zuid-Holland Zuid	loopt door in 2018
Impuls omgevingsveiligheid PGS	Provincie Zuid-Holland	
Alternatieve brandstoffen	Provincie Zuid-Holland	
Tunnelveiligheid gemeente Vlaardingen	Gemeente Vlaardingen	
Inbreng VR in omgevingsvisies B1.6	VR Groningen	
Handreiking evacuatiestrategie	VR Zuid-Holland Zuid	Water en evacuatie
Crisisbeheersing		
Grip 4 bij Fort Oranje	VR Midden- en West-Brabant	
Evaluatie crisismanagement orkaan Irma	Ministerie van Infrastructuur en Milieu	
Verkenning regionale risicoprofielen	Veiligheidsberaad	
Evaluatieonderzoek VenloStormt	Gemeente Venlo	VenloStormt 2017: risico's en verantwoordelijkheden. Een evaluatie van het vergunningsproces
Kennisontwikkeling en -deling TGB	Ministerie van J&V	
Nationaal risicoprofiel Curacao	Directie Risicobeheersing en rampenbeleid, Curacao	

8.4 Onderzoeken in eigen beheer

Project	Lectoraat	start	einde	Publicatie/rapport
Brandweerkunde				
Database grootschalig brandweeroptreden 2017	Brandweerkunde	1-jan	31-dec	Rapportage in 2018
Rapportage database grootschalig brandweeroptreden 2016	Brandweerkunde	1-jan	31-dec	Grootschalig brandweeroptreden. Jaaroverzicht 2016
Rookgaskoeling	Brandweerkunde	1-jan	31-dec	
OBI overall	Brandweerkunde	1-jan	30-sep	De offensieve buiteninzet: buiten gewoon?
Standaardscenario's woningbrand	Brandweerkunde	1-jan	1-jul	
Mythburners	Brandweerkunde	1-jan	31-dec	2 afleveringen: special 'Brandweercongres'; 'Elektriciteit'; 4e film publicatie 2018
Leren bij de brandweer	Brandweerkunde	1-jan	30-sep	Leren en brandweer – Over hoe mensen leren, ook binnen de brandweer
Defensieve buiteninzet	Brandweerkunde	1-jan	31-dec	
Hernieuwde kijk op brandbestrijding	Brandweerkunde	1-mrt	31-dec	publicatie in 2018
Casustiek voor vakbekwaamheid	Brandweerkunde	1-jan	31-dec	publicatie in 2018
Analyse/rapportage pilot commandovoering	Brandweerkunde	1-mei	31-dec	
Actieleren met O-bundels	Brandweerkunde	1-mrt	31-dec	publicatie in 2018
* Blootstelling/Vervuiling rook		1-jan	31-dec	
* Evaluatie PPMO		1-jan	31-dec	
Kenniscentrum Natuurbranden	Brandweerkunde	1-jan	31-dec	
KEN: kennisuitwisseling nationaal en internationaal		1-jan	31-dec	
KEN: kenniscomponent GBO-SO NBB		1-jan	31-dec	
KEN: verkenning beheer en proefbranden buiten h		1-jan	31-dec	
KEN: project Watercycle Research Institute (KWR)		1-jan	2018	
KEN: onlineversie NBVM 1.0 + backoffice		1-jan	31-dec	
GBO-SO Satellietdata/vegetatiekaarten		1-jan	31-dec	
GBO-SO Geodata natuurbeheerorganisaties		1-jan	31-dec	
GBO-SO NBVM 1.0, implementatie en exploitatie		1-jan	31-dec	
GBO-SO Spec. Gebiedsgerichte aanpak		1-jan	31-dec	
Early warning natuurbrandrisico en droogte		1-jan	2018	
Brandpreventie				
Brandbestrijding voor preventiemedewerkers	Brandpreventie	1-jan	30-sep	Brandbestrijding voor brandpreventiemedewerkers (publicatie en film)
Fatale woningbranden 2016	Brandpreventie	1-jan	10-mrt	Jaaroverzicht fatale woningbranden 2016
Nieuwe omgevingswetgeving	Brandpreventie	1-jan	31-dec	
Fatale woningbranden 2017	Brandpreventie	1-jan	31-dec	Fire safety of upholstered furniture and mattresses in the domestic area
Verwarde personen fase 2	Brandpreventie	1-jan	31-dec	IFV-deel samenwerking met Brandweer Nederland
Database reddingen	Brandweerkunde	1-jan	31-dec	publicatie in 2018
Branden met impact	Brandpreventie	1-jan	31-dec	publicatie in 2018
Meerjarenplan FSE	Brandpreventie	1-jan	31-dec	
* Onderzoek waterbehoefte				
* Onderzoek ASET/RSET				
* Saemwerking data-analyse UL				
Testmethoden meubilair en matrassen intern	Brandpreventie	1-jan	31-dec	
Lip sigaretten	Brandpreventie	1-feb	31-dec	Brandveiligheid van zelfdovende sigaretten
Brandweerkunde en Brandpreventie gezamenlijk				
Casustiekboek Brandonderzoek 2017	Brandweerkunde en Brandpreve	1-jan	1-jun	Casustiek uit brandonderzoek, trends om van te leren
Transportveiligheid				
Kenniscentrum voorrangsvoertuigen	Transportveiligheid	1-jan	31-dec	
* KVV Ongevallenstatistiek 2016-2017		1-jan	31-dec	Publicatie in 2018
* KVV nulmeting chauffeurs		1-jan	31-dec	De vakbekwaamheid van voorrangsvoertuigbestuurders
* KVV ongevallenstatistiek 2014/2015		1-jan	28-apr	Ongevallenstatistiek voorrangsvoertuigen 2014-2015
* KVV Handboek Chauffeurs		1-jan	31-dec	Overzicht van verkeersbevoegdheden bij gebruik van vrijstellingen
Omgevingsveiligheid en risicocommunicatie	Transportveiligheid	1-jan	31-dec	
Crisisbeheersing				
Continuïteit na terrorisme	Crisisbeheersing	1-jan	30-sep	Veerkrachtig omgaan met aanslagen: een advies voor bestuurders
Lessen uit crises en mini-crisis 2016	Crisisbeheersing	1-jan	31-dec	Lessen uit crises en mini-crisis 2016
Lustrum editie Lessen uit crises en mini-crisis	Crisisbeheersing	1-jan	31-dec	Publicatie in 2018
Kennisprogramma bevolkingszorg	Crisisbeheersing	1-jan	2018	
* Burgerhulpverlening literatuuronderzoek buitenland		1-jan	2018	publicatie in 2018
* Lessen uit crisesnoodopvang		1-jan	30-sep	Vluchtelingencrisis 2015: Lessen uit de crisisnoodopvang
* Lokale minicrisis cases		1-jan	2018	publicatie in 2018
* Leergesprekken Bevolkingszorg		1-jan	2018	
* Factsheets leerpunten bevolkingszorg		1-jan	2018	
* Behoeften nafase		1-jan	2018	publicatie in 2018
* Minicrisis bijeenkomsten OVD BZ		1-jan	2018	

8.5 Kennisdocumenten

1. Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing en Bevoegdheidsschema's: geactualiseerd en beheerd.
2. Landsgrensoverschrijdende Bestuurlijke Netwerkkart Crisisbeheersing: toegevoegd aan de bestuurlijke netwerkkarten.
3. Handreiking Evenementenveiligheid: geactualiseerd, in 2018 redactionele verbeterslag.
4. Leidraad Risico Inventarisatie OR: geactualiseerd.
5. Referentiekader regionaal crisisplan 2016: afgerond en gepubliceerd.
6. Handboek Regionale crisisbeheersing: afgerond en gepubliceerd.
7. Handboek Incidentbestrijding op het water: actualisatie in 2018.
8. Landelijke Standaarden voor de Meldkamerorganisatie: onderzocht voor beheer, per 1 januari 2018 worden zeven standaarden in beheer genomen.
9. Handreiking Voorbereiding Bestrijding Buisleidingincidenten: geactualiseerd, wordt in 2018 geredigeerd en vastgesteld.
10. Documenten Stralingsincidenten Veiligheidsregio's: geactualiseerd.
11. Handboek Nucleair, Biologisch en Chemisch (NBC): geanalyseerd, in 2018 overleg met het RIVM over continuering van handboek.
12. Interventiewaarden gevaarlijke stoffen: gestart met formele overdracht aan het RIVM.
13. Protocol Schuilen, ontruimen/evacueren: geëvalueerd, in 2018 besluit over actualisering.
14. Protocol Verdachte Objecten: geactualiseerd.
15. Handreiking veiligheid ondergrondse bouwwerken: geëvalueerd. In 2018 besluit over actualisering.
16. Handreiking decontaminatie: opgeleverd en gepubliceerd.
17. Handleiding Veiligheid in boortunnels tijdens de bouwfase: geanalyseerd, vervalt in 2018.
18. Bestuurlijke Handreiking LNG: geactualiseerd.
19. Operationele Handreiking advisering Externe Veiligheid LNG: geactualiseerd.
20. Protocollen LNG: geactualiseerd.
21. Bestuurlijke Handreiking openstellingsvergunning wegtunnels wordt: afronding actualisering in 2018.
22. Handreiking Tunnelincidentbestrijding: wordt in 2018 opgeleverd en in beheer genomen.
23. Handboek Basis voor brandveiligheid: gepubliceerd en in beheer genomen.
24. Handreiking Aanpak asbestincidenten: geëvalueerd, wordt mogelijk geactualiseerd in 2018.
25. Handreiking Incident Management bij verkeersongevallen met gevaarlijke stoffen: in beheer genomen.
26. Handreiking Spoorincidentbestrijding voor spoorpartijen en overheidshulpverleningsdiensten: in beheer genomen.
27. Ex-Railplan documenten HSL en BR: worden in 2018 beoordeeld op bruikbaarheid.
28. Onderzoek & rapportage Jaar- en Meerjarenplanning actueel te beheren kennisdocumenten: opgesteld.
29. Proces nieuw in beheer te nemen Kennisdocumenten IFV: opgesteld.
30. Survey Monkey-onderzoek naar het gebruik van kennisdocumenten: afgerond.
31. Handboek Kennisdocumenten: opgesteld.

8.6 Brandweeracademie Onderwijs

	Start 2015 en afronding 2017				Start 2016 en afronding 2017				Start 2017 en afronding 2017				Start 2016 en afronding 2018				Start 2017 en afronding 2018 of 2019						Total aantal cursist/onderwijsseenheden 2017	Total aantal cursist/onderwijsseenheden 2017
	Aantal theorie onderwijsseenheden				Aantal theorie onderwijsseenheden				Aantal theorie onderwijsseenheden				Aantal theorie onderwijsseenheden				Aantal theorie onderwijsseenheden						Total aantal onderwijsseenheden 2017	
	Aantal werkpraktijk onderwijsseenheden				Aantal werkpraktijk onderwijsseenheden				Aantal werkpraktijk onderwijsseenheden				Aantal werkpraktijk onderwijsseenheden				Aantal werkpraktijk onderwijsseenheden							
	Totaal aantal onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden							
	Aantal leergang deelnemers				Aantal leergang deelnemers				Aantal leergang deelnemers				Aantal leergang deelnemers				Aantal leergang deelnemers							
	Aantal groepen				Aantal groepen				Aantal groepen				Aantal groepen				Aantal groepen							
Module / Opleiding / Leergang																								
Leergangen Incidentmanagement																								
Officier van Dienst / VOO 50ste																		1	12	116	0	116	116	1.392
Officier van Dienst					1	24	176	64	112									1	24	124	56	68	300	7.200
Hoofdofficier van Dienst										1	12	132	64	68									132	1.584
Leider CoPI (aansluitend HOVD)										1	9	48	24	24									48	432
Adviseur gevaarlijke stoffen					1	16	200	96	104														200	3.200
Meetplanleider																		1	18	68	32	36	68	1.224
Leergangen Organisatiemanagement																								
Operationeel Manager																		1	17	36	18	18	36	612
Tactisch Manager																							0	0
Adviseur Beleid en Bestuur																							0	0
Leergangen Risicomanagement																								
Specialist Brandpreventie	1	20	60	24	36										1	25	152	64	88				236	5.624
Specialist Risco en Veiligheid																		1	14	144	72	72	144	2.016
Specialist Opleiden en Oefenen																		1	10	28	8	10	28	280
Specialist Operationele Voorbereiding																		1	8	120	60	60	120	960
Overige leergangen																								
Specialist Industriële Veiligheid						1	10	160	76	84													160	1.600
Medewerker Brandpreventie											1	20	172	88	84								172	3.440
Brandonderzoeker						1	19	152	68	84													152	2.888
Docent																							0	0
Ploegchef						2	25	72	36	36	1	12	48	24	24								120	2.376
VakOVD																							0	0
FSE						1	20	8	4	4													8	160
PostHBO FSE&FSM																		1	22	36	nvt	36	36	792
Voltydopleiding Brandweerofficier																							0	0
Vakbekwaam blijven																								
Bijscholingen										80	943	8						6	74	3			11	7.766
Praktijktrainingen										84	772	10						4	15	8			18	7.840
Totaal																								51.386

8.7 GHOR academie

|--|

4.932

8.8 Crisismanagement Academie

	Start 2015 en afronding 2017				Start 2016 en afronding 2017				Start 2017 en afronding 2017				Start 2016 en afronding 2017 of 2018				Start 2017 en afronding 2018 of 2019				Totaal aantal cursis/onderwijsseenheden 2017	
	Aantal theorie onderwijsseenheden				Aantal theorie onderwijsseenheden				Aantal theorie onderwijsseenheden				Aantal theorie onderwijsseenheden				Aantal theorie onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden 2017	
	Aantal werkpraktijk onderwijsseenheden				Aantal werkpraktijk onderwijsseenheden				Aantal werkpraktijk onderwijsseenheden				Aantal werkpraktijk onderwijsseenheden				Aantal werkpraktijk onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden	
	Totaal aantal onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden				Totaal aantal onderwijsseenheden	
	Aantal leergang deelnemers				Aantal leergang deelnemers				Aantal leergang deelnemers				Aantal leergang deelnemers				Aantal leergang deelnemers				Totaal aantal leergang deelnemers	
	Aantal groepen				Aantal groepen				Aantal groepen				Aantal groepen				Aantal groepen				Totaal aantal groepen	
Module / Opleiding / Leergang																						
Informatiemanagement																						
Opleiding Informatiemanager CoPI/ROT					3	33	30			8	78	24									54	2.862
Bijtscholing IM										9	159	6									6	954
GIM-opleiding										2	16	8									8	128
Samenwerken, Oefenen en Evalueren										30	389	7									7	2.723
Leiding & coördinatie					1	12	32			23	209	10									42	2.474
Crisisbeheersing algemeen																						
Master crisis public management																	1	22	256		256	5.632
Basis cursus crisisbeheersing										7	62	4									4	248
Basis Crisisbeheersing en Rampenbestrijding/LOCC										3	45	12									12	540
Crisisbeheersing overig										8	110	4									4	440
Masterclass stralingsincidenten										1	5	6									6	30
Stralingsincidenten overig										4	58	3									3	174
Totaal																						16.205

8.9 Academie voor Talent en leiderschap Veiligheidsregio's

	Start 2016 en afronding 2017				Start 2017 en afronding 2017				Start 2017 en afronding 2018				Totaal aantal cursistendeelnemers 2017	
	Evaluatiecijfer				Evaluatiecijfer				Evaluatiecijfer				Totaal aantal deelnemers 2017	
Programma / Masterclass / Workshop / Bijeenkomst														
Programma's open aanbod														
Ik manage mijn talent: TM 13 en 14	2	21	88	-									88	1.848
Perspectief in ontwikkeling (wij kopen plaatsen in = een extern traject van stichting Bosno)									1	3	34	-	34	102
Maatwerk / incompany programma														
Politiek Bestuurlijke Sensitiviteit (VR Gelderland Zuid)					1	8	4	-					4	32
Leiderschapstraject (VR Zuid Holland Zuid)					1	91	20	-					20	1.820
Leiderschapstraject Postcommandanten (VR Limburg Noord)					1	9	20	-					20	180
Terugkomdag Vakbekwaamheid (VR Drenthe)					1	8	4	-					4	32
Waarde-creatie via budgetteren (VR Limburg Noord)					1	12	8	-					8	96
Projectmatig creëren (VGGM)					1	11	16	-					16	176
Politiek Bestuurlijke Sensitiviteit (GGD Kennemerland)					1	9	8	-					8	72
Politiek Bestuurlijke Sensitiviteit (VR Kennemerland)					3	11	20	-					20	220
Projectmatig creëren (VNOG)					1	11	4	-					4	44
Politiek Bestuurlijke Sensitiviteit (VR Haaglanden)					1	12	4	-					4	48
Specialisme Technische Hulpverlening														
1. Zelfsturing					5	27	20						20	540
2. Zoekstrategieën (theorie en praktijk)					5	27	20						20	540
3. Vaardigheidstraining toepassen gereedschappen					5	27	20						20	540
4. Excursie RWS, incl. oefening (kunstwerken, in bijzonder tunnels)					5	27	20						20	540
5. Oefendag Wezel (volledige inzet)					15	9	60						60	540
6. Oefendag stabiliseren					5	27	20						20	540
7. Oefendag slachtofferbenadering					5	27	20						20	540
8. Oefendag werken onder slechte (weers-) omstandigheden					5	27	20						20	540
9. Oefendag teamleiders en plaatsvervangend teamleiders (VR oefening)					2	30	8						8	240
Bijeenkomsten														
Bijeenkomst voor HRM collega's:					1	60	4						4	240
Totaal	9.470													
Overige activiteiten in 2017														
Coll. leiderschapstraject MR Bevolkingszorg					-	-	-	-					-	-
Bevolkingszorg Leiderschap - LOCB. 2 Thema-bijeenkomsten 29 en 30 juni 2017 / 23 en 24 november 2017					2	15	24	-					24	360
Event: Leren door coaching 30 november 2017					1	126	4	-					4	504
Event projectmatig samenwerken					1	90	4	-					4	360
Whitepaper Risicogerichtheid					-	-	-	-					-	-
Whitepaper Leiderschap					-	-	-	-					-	-
Themabijeenkomst Nieuw Organiseren (VR Drenthe, Fryslân, Groningen) d.d. 7 september 2017					1	60	2	-					2	120
Workshop teamontwikkeling vanuit kernwaarden - VR Flevoland					1	11	4	-					4	44
Aura fotografie tijdens het Brandweercongres 2017					-	-	-	-					-	-
VRJong bijeenkomst 23 november 2017					1	45	2	-					2	90
Actieonderzoek naar veranderdynamiek					-	-	-	-					-	-
Onderzoekslijn Mentale Gezondheid en Veerkracht					-	-	-	-					-	-
Alumnidagen TVT d.d. 21 september en 7 december 2017					2	22	8	-					8	176
IFV huisacademie - Persoonlijke kracht					1	11	12	-					12	132
FLIB begeleidingstraject					1	25	12	-					12	300
Training bedrijfsbureau Brandweeracademie					1	18	8	-					8	144
Persoonlijke ontwikkeling IFV trainees en VR's					1	6	8	-					8	48
Proeverij - workshops - VR Gool en Vechtstreek					4	10	8	-					8	80
Voorbereidingen werving en selectie 51ste VOO					-	-	-	-					-	-
Totaal overige activiteiten	2.358													
Totaal ATLV	11.828													

8.10 Infopunt Veiligheid

Aantal calls

	2014	2015	2016	2017
	1.855	1.303	1.255	800
1e lijns	922	1.029	1.167	753
2e lijns	933	274	88	47
Beantwoordingstermijn < 5 werkdagen	90,2%	97,2%	98,9%	93%

Onderwerpen

	2014		2015		2016		2017	
Categorie	aantal	percentage	aantal	percentage	aantal	percentage	aantal	percentage
Preparatie	326	17,6%	564	43,3%	336	61,3%	531	66%
Preventie	990	53,4%	318	24,4%	79	14,4%	94	12%
Algemeen	220	11,9%	193	14,8%	79	14,4%	78	10%
Repressie	7	0,4%	28	2,2%	8	1,5%	15	2%
Gevaarlijke stoffen	31	1,7%	23	1,8%	8	1,5%	23	3%
Crisisbeheersing en rampenbestrijding	19	1,0%	28	2,2%	4	0,7%	16	2%
GHOR	5	0,3%	4	0,3%	3	0,6%	7	1%
Bestuur	2	0,1%	0	0	2	0,3%	2	0%
Nazorg	1	0,1%	0	0	2	0,3%	1	0%
Kwal. Besluit Brw. personeel	19	1,0%	10	0,8%	1	0,2%	7	1%
Proactie	5	0,3%	0	0	1	0,2%	2	0%
Overig	230	12,4%	135	10,4%	25	4,6%	24	3%
Totaal	1855	100,0%	1303	100%	1255	100%	800	100%

Websitebezoek

	2014	2015	2016	2017
Paginaweergaven	422.610	413.820	346.734	857.485

Actieve virtuele kantoren

	2014	2015	2016	2017
Actieve virtuele kantoren	45	25	40	30

Publicaties

	2014		2015		2016		2017	
	aantal	oplage	aantal	oplage	aantal	oplage	aantal	oplage
Nieuwe publicaties	10	10.000	16	7.170	8	2.360	15	4.615
Bijbestellingen bestaande publicaties		850		500		200		1.075

Bijeenkomsten

Jaar	aantal	bezoekers	waardering					
2014	3	321	8					
2015	6	642	7,6					
2016	6	663	7,7					
2017	4	251	7,5					

8.11 Bureau TEC

Taak	Aantal
1. Vaststellen examens en examenproducten voor functies	
- Bevolkingszorg	4
- GHOR	0
- Multi	2
- Overheidsbrandweer	25
- Bedrijfsbrandweer	0
- BES eilanden	9
2. Vaststellen examenuitslagen	
Aantal keren dat steekproefsgewijs de uitslag van een examen is vastgesteld	169
3. Verstrekken diploma's en certificaten	
Aantal verstrekte diploma's en certificaten	3974
Door TEC gecontroleerde diploma's	715
4. Benoemen actoren bij examens	
Aantal voorzitter en examinatoren	488
Aantal toezichthouders	40
5. Accrediten examenobjecten, locaties en organisatoren	
Aantal geaccrediteerde examenobjecten	92
6. Verlenen van vrijstellingen	
- Standaardvrijstellingen	249
- Op maat vrijstellingen	13
- Vrijstellingen i.v.m. de regelingen BES	2
Totaal	264
7. Controleren kwaliteit uitvoering examinering	
Aantal bezochte examens door controleurs	136
8. Afhandelen bezwaarschriften	
Ingediende bezwaarschriften	47
Buiten behandeling gesteld	18
Niet ontvankelijk verklaard	2
Ongegrond verklaard	22
Gegronnd verklaard	5
9. Bureau TEC is verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken voor de CI-IFV voor duikarbeid:	
Afgegeven certificaten	411
Uitgevoerde portfoliocontroles	745
Uitgevoerde audits voor erkenning o.b.v. het protocol erkenning opleidingsinstellingen werken onder overdruk	1
10. Auditzaak: waarderingskader KAB en KABZ	
Aantal uitgevoerde audits voor 0-metingen uitgevoerd bij regionale opleidingsinstellingen o.b.v. waarderingskader KAB	7

8.12 Examens

	2017	2016
Aantal praktijk examens	1.592	1.464
Aantal kandidaten	9.306	8.836
Aantal geslaagde kandidaten	7.573	7.025
Aantal gezakte kandidaten	1.733	1.811
Aantal theorie examens	2.212	2.078
Aantal kandidaten	7.529	7.352
Aantal geslaagde kandidaten	5.579	5.870
Aantal gezakte kandidaten	1.950	1.482
Totaal aantal examens	3.804	3.542
Aantal kandidaten	16.835	16.188
Aantal geslaagde kandidaten	13.152	12.895
Aantal gezakte kandidaten	3.683	3.293
Aantal afgegeven diploma's	3.974	3.889
Aantal verleende vrijstellingen	265	385
Aantal ingediende bezwaarschriften	38	44
Totaal aantal kandidaten per doelgroep		
Brandweer*	16052	15.839
GHOR	172	171
Bevolkingszorg	385	178
Crisismanagement/Multi	226	0

* (overheid, bedrijfsbrandweer, caribisch, hercertificering duiken)

Jaar	2013	2014	2015	2016	2017
Totaal aantal kandidaten					
Brandweer	16.020	14.755	14.656	15.839	16.052
GHOR	102	154	131	171	172
Bevolkingszorg	133	135	208	178	385
Multi	312	176	13	0	226
Totaal	16.567	15.220	15.008	16.188	16.835
Aantal diploma's	3.444	3.110	3.158	3.889	3.974
Aantal vrijstellingen	81	198	144	385	265
Aantal bezwaren	38	41	26	44	38

8.13 Bezettingsoverzicht eigen personeel per 31-12-2017

Afdeling	Functie	FTE	Schaal
Directie			
	Algemeen Directeur	1,0	18
	Directeur Bedrijfsvoering	1,0	17
	Directeur portefeuille Brandweer	1,0	17
		3,0	
Control			
	Concern Controller	1,1	14
	Controller	1,0	11
		2,1	
Bureau Project en Programmamanagement			
	Strategisch Projectmanager	0,9	14
	Trainees	4,9	9
		5,8	
Bestuurs- en directieondersteuning			
	Manager BDO	1,0	14
	Bestuurs- en Directieadviseur	1,0	11
	Junior Bestuurs- en directieadviseur	1,0	10
	Directie Adviseur Informatievoorziening	0,9	12
	Adviseur marketingontwikkeling	0,6	11
	Bestuursadviseur	4,9	11-12
	Directiesecretaris	0,9	12
	Directiesecretaresse	1,8	08
	Bestuursondersteuner	1,0	08
		13,1	
Stafafdeling Bedrijfsvoering			
	Team Communicatie		
	Teamleider Communicatie & Marketing	0,0	12
	Communicatie adviseur	3,4	10
	Vormgever	1,5	09
	Secretaresse	0,8	06
		5,7	
	Team Facilitaire Zaken		
	Teamleider Facilitaire Zaken	0,0	12
	Projectleider	0,8	12
	Coordinator servicebureau	1,1	08
	Senior mdw Fac.zaken en huisvesting	1,1	08
	Medewerker technische dienst	2,1	6-7
	Medewerker catering	1,3	05
	Medewerker service bureau	0,7	05
	Receptiemedewerker	2,0	04
		9,1	
	Team Financien		
	Teamleider Financien	1,0	12
	Medewerker Financien	3,9	09
	Administrateur	3,4	07
	Administratief medewerker A	0,8	05
		9,2	
	Team I & A		
	Teamleider I&A	1,0	12
	Functioneel beheerder	5,9	9-10
	Systeembeheerder	2,0	09
	Mdw. Servicedesk	0,2	5
		9,1	
	Team HR		
	Teamleider HR	0,9	12
	HR Adviseur	1,9	10-11
	Medewerker HR	1,7	08
	Adviseur Externe inhuur	0,9	10
	Projectleider aanbestedingen	1,0	10
		6,4	
	Totaal Bedrijfsvoering	39,5	

Afdeling	Functie	FTE	Schaal
Bureau toezicht examinering en certificering			
	Teamleider Toezicht examinering	1,0	13
	Beleidsadviseur	1,9	11-12
	Onderwijskundige TEC	1,0	10
		3,9	
Expertisecentrum Fysieke Veiligheid			
	Manager Expertisecentrum	0,0	15
	Lector	2,0	15
	Projectleider	3,0	11-14
	Projectondersteuner	0,9	8
	Adviseur	1,9	9-12
	Opleidingscoördinator	2,0	7-8
	Secretaresse	0,6	6-7
	Planner	0,7	7
	Adviseur kennisdocumenten	2,0	12
	Organisator congressen	1,6	10
	Onderzoeker	6,5	9-13
	Teamleider infopunt Veiligheid	1,0	12
	Kennismakelaar	4,5	8-11
	Traffic medewerker	0,6	07
		27,3	
Brandweeracademie			
	Manager Brandweeracademie	1,0	16
	Beleidsmedewerker	0,8	11
		1,8	
	Lectoren/onderzoekers		
	Lector	2,1	16
	Onderzoeker	8,8	12-13
	Redacteur Onderwijscontent	1,0	10
	Proj.leider Onderwijscont. en ontv.	0,9	12
		12,8	
	Team vakbekwaamheid		
	Manager Vakbekwaamheid	1,0	14
	Projectleider Vakbekwaamheid	1,0	12
	Decaan	3,0	13
	Trainer-adviseur	3,2	11-12
	Studiebegeleider	2,0	10
	Adviseur	0,7	08
		10,9	
	Team onderwijskundigen		
	Hoofd Onderwijskundigen	1,0	13
	Onderwijskundige	12,6	10-11
		13,6	
	Bedrijfsbureau Brandweeracademie		
	Teamleider Bedrijfsbureau	1,0	11
	Opleidingscoördinator	2,8	09
	Projectcoördinator	0,9	09
	Onderwijscoördinator	2,0	08
	Projectsecretaresse	0,8	08
	Medewerker afname	0,9	07
	Medewerker Testvision	1,0	06
	Secretaresse	6,9	06
		16,3	
	Totaal Brandweeracademie	55,4	
Academie voor GHOR en OZ			
	Decaan	1,0	13
	Opleidingscoördinator AGOZ	0,7	7
	Adviseur Vakbekwaamheid	1,3	12
	Secretaresse	1,0	06
		4,0	

Afdeling	Functie	FTE	Schaal
Academie voor Talent en Leiderschap Veiligheidsregio's			
	Adviseur Talent en Leiderschap	1,0	13
	Talentmanager ATLV	1,0	13
	Beleidsadviseur	0,9	11
	Trainer-Adviseur	1,0	09
	Secretaresse	2,0	07
		5,9	
Facilitair Dienstencentrum			
	Manager FDC	1,0	16
	Stafbureau Facilitair Dienstencentrum		
	Coordinator Stafbureau	0,8	09
	Administratief Medewerker Stafbureau	2,4	06
		3,2	
	Afdeling Beheer en Logistiek		
	Hoofd Beheer en Logistiek	1,0	13
	Projectleider	1,0	12
	Ondersteuner Beheer & Logistiek	1,0	7
		3,0	
	Team Kleding		
	Coördinator team Kleding	1,0	09
	Magazijnbeheerder	1,0	07
	Medewerker Kleding	2,2	06
	Medewerker Magazijn	2,1	4-6
		6,3	
	Team Landelijke Systemen.		
	Projectleider Landelijke Systemen	2,0	11-12
	Medewerker Landelijke Systemen	1,0	09
		3,0	
	Team Materieel		
	Coordinator Materieel	1,0	09
	Productgroepbeheerder	4,1	09
	Medewerker Materieel	4,3	6-8
	Planner	1,0	07
	Medewerker TD en Distributie	1,0	6
		11,4	
	Afdeling Ontwikkeling en Realisatie		
	Hoofd Ontwikkeling & Realisatie	1,1	13
	Ondersteuner Ontw. & Realisatie	1,0	7
		2,1	
	Team Projecten Innovatie en Advies		
	Coordinator Innovatie & Advies	1,0	13
	Projectleider	6,4	12
		7,4	
	Team Striping & Huisstijl		
	Productgroepbeheerder	1,0	10
	Medewerker Striping & Huisstijl	1,0	8
	Onderst. Medew. Back Office Beheer	0,7	6
		2,7	
	Bureau Bovenregionale Voorzieningen		
	Projectleider	2,0	12
	Projectmedewerker	1,0	08
	Ondersteunend projectmedewerker	0,7	7
		3,7	
	Team Verwerving		
	Strategisch inkoper	1,0	12
	Tactisch inkoper/Inkoper	3,0	10
	Portfoliomanager	3,0	11
	Accountmanager	1,0	12
	Medewerker Verwerving	1,0	07
	Projectmedewerker	1,0	8
		10,0	
	Totaal FDC	53,9	

Afdeling	Functie	FTE	Schaal
Bureau Brandweer Nederland			
	Kwartiermaker Projectmanager Bureau Internationale Betrekk	1,0	15
	Beleidsmedewerker	0,5	10
	Teamleider Brandweer	1,0	14
	Adviseur Financien	1,0	13
	Teamleider Brandweer bedrijfsvoering	1,0	13
	Directiesecretaris	1,0	12
	Programma coördinatoren	6,9	12
	Communicatie I&M en bedrijfsvoering	0,9	11
	Communicatieadviseur	0,8	11
	Office Manager	1,0	11
	Woordvoerder RBC	1,1	11
	Adviseur digitale media	1,7	10
	Medewerker Kwaliteitsbureau	1,0	10
	Secretaresse	2,9	6-7
	Totaal Bureau Brandweer Nederland	21,7	
Informatievoorziening			
	Programmamanager Informatievoorziening	0,9	13
	Adviseur SCL Loket	1,0	11
		1,9	
Programma GEO			
	Programmamanager GEO	1,0	13
	Functioneel Datamanager GEO	1,0	11
		2,0	
Slachtoffer informatiesysteem			
	Programmamanager SIS	0,9	12
Beheer Netcentrisch Werken			
	Programmamanager NCW	1,0	14
	Adviseur Netcentrisch Werken	5,0	10-13
	Landelijk Funct. Beheerder LCMS	3,0	11
	Secretaresse	0,7	6
		9,7	
IE Beheer B.V			
	Manager	1,1	14
	Softwareontwikkelaar	7,2	10-11
	Systeembeheerder / Programmeur	4,1	9-11
	Product Owner	1,1	12
	Tester	0,9	9
		14,4	
Van Werk naar Werk en herplaatsingskandidaten			
	Totaal	2,0	
Totaal Instituut Fysieke Veiligheid		266,4	

8.14 Samenstelling personeel

Het IFV personeel per 31-12-2017 (exclusief studenten, uitzendkrachten, stagiaires en ingeleend personeel) omvat 288 personen.

	totaal	man	vrouw	% totaal	% man	% vrouw
leeftijd						
15 tot en met 24 jaar	4	4	0	1,4%	1,4%	0,0%
25 tot en met 34 jaar	47	18	29	16,3%	6,3%	10,1%
35 tot en met 44 jaar	78	37	41	27,1%	12,8%	14,2%
45 tot en met 54 jaar	95	36	59	33,0%	12,5%	20,5%
55 tot en met 64 jaar	60	37	23	20,8%	12,8%	8,0%
65 jaar en ouder	4	4		1,4%	1,4%	0,0%
	288	136	152	100,0%	47,2%	52,8%
werktijd						
tot 18 uur	15	1	2	5,2%	0,3%	0,7%
18 tot en met 36 uur	107	108	150	37,2%	37,5%	52,1%
meer dan 36 uur	161	27		55,9%	9,4%	0,0%
	288	136	152	98,3%	47,2%	52,8%
bezoldiging						
schaal 01 t/m 04	6	1	5	2,1%	0,3%	1,7%
schaal 05 t/m 10	144	53	91	50,0%	18,4%	31,6%
schaal 11 t/m 18	138	82	56	47,9%	28,5%	19,4%
	288	136	152	100,0%	47,2%	52,8%
dienstverband						
bepaald	253	120	133	87,8%	41,7%	46,2%
onbepaald	35	16	19	12,2%	5,6%	6,6%
	288	136	152	100,0%	47,2%	52,8%

9 Afkortingen

AB IFV	Algemeen bestuur Instituut Fysieke Veiligheid
AZN	Ambulancezorg Nederland
BDUR	Brede doeluitkering rampenbestrijding
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
CBRN	Chemische, biologische, radiologische en nucleaire stoffen
DB IFV	Dagelijks bestuur Instituut Fysieke Veiligheid
DCC IenW	Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing Infrastructuur en Waterstaat
DPG	Directeur publieke gezondheidszorg
ELO	Elektronische leeromgeving
GAGS	Gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen
GBO SO	Grootschalig brandweeroptreden en specialistisch optreden
GGB	Grootschalige Geneeskundige Bijstand
GMS	Geïntegreerd meldkamersysteem
GNK	Geneeskundige combinatie
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
JenV	Justitie en Veiligheid
LCMS	Landelijk Crisis Management Systeem
LMO	Landelijke meldkamerorganisatie
LNB	Landelijk overleg bevolkingszorg
LNG	Liquefied natural gas
LOCB	Landelijk overleg coördinatoren bevolkingszorg
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum
MCPM	Master of Crisis and Public Order Management
MDA	Multidisciplinair adviesorgaan
NBVM	Natuurbrandverspreidingsmodel
NCV	Noodcommunicatievoorziening
NMS	Nieuw meldkamersysteem
OTO	Opleiden, trainen en oefenen
POI	Programmaoverleg Informatievoorziening
RBC	Raad van Brandweercommandanten
RDVR	Raad Directeuren Veiligheidsregio
SCL	Special coverage locations
SIS	Slachtofferinformatiesystematiek
STH	Specialisme technische hulpverlening
VenJ	Veiligheid en Justitie
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WAS	Waarschuwing- en alarmeringssysteem